

Wójt Gminy Stryszawa

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO
PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY STRYSZAWA**

Instytut Rozwoju Miast

Kraków, marzec 2012

OPRACOWANIE:

mgr inż. Łukasz Kotuła

mgr inż. arch. kraj. Laura Klimczak

mgr inż. arch. kraj. Anna Satro

Kierownik Zespołu

mgr Dorota Szlenk - Dziubek

Dyrektor Instytutu

mgr Jerzy Adamski

Spis treści:

1. WSTĘP	4
1.1. Podstawa sporządzenia prognozy	4
1.2. Przedmiot opracowania	4
1.3. Zakres opracowania	5
1.4. Wykorzystane materiały	5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	8
2.1. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie studium	8
2.2. Aktualne i projektowane zagospodarowanie terenu	9
3. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI	16
3.1. Uwarunkowania wynikające z obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	16
3.2. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	17
3.3. Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	20
4. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	26
5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	27
6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	28
7. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM	29
8. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	36
9. STAN ŚRODOWISKA I JEGO ZAGROŻENIA, SZCZEGÓLNIENIE NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	37
10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM LUB KRAJOWYM	45
10.1. Formy ochrony przyrody	45
10.2. Lasy ochronne	49
10.3. Strefy ochronne ujęć wody	49
10.4. Dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym	51
10.5. Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym	52
10.6. Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym	53
10.7. Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym wojewódzkim i powiatowym	54
10.8. Dokumenty gminne zawierające cele ochrony środowiska	55
11. OCENA UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM.....	60
12. OKREŚLENIE PRZEWIDYWALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	67
12.1. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”.	67
12.2. Park Krajobrazowy Beskidu Małego	69
12.3. Różnorodność biologiczna	70
12.4. Ludzie	72

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryżawa

12.5. Świat zwierzęcy i roślinny	76
12.6. Wody	78
12.7. Powietrze	79
12.8. Ukształtowanie powierzchni ziemi	80
12.9. Krajobraz	81
12.10. Klimat	84
12.11. Zasoby naturalne	84
12.12. Zabytki	86
12.13. Dobra materialne (budynki, infrastruktura techniczna, sieć drogową)	87
13. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	88
14. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM .	90
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	96

1. WSTĘP

1.1. Podstawa sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

1.2. Przedmiot opracowania

Prognozę wykonano dla potrzeb projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych gminy Stryszawa, który jest opracowywany na podstawie uchwały Rady Gminy Stryszawa Nr XLII/323/10 z dnia 26.10.2010 roku. Projekt studium ma na celu określenie polityki przestrzennej gminy oraz lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Stryszawa położona jest w powiecie suskim, w zachodniej części województwa małopolskiego. Granice gminy w dużej mierze stanowią naturalne wzniesienia i linie potoków. Od południa granice wyznacza: Pasma Przedbabiogórskie z Jałowcem (1111 m n.p.m.), od zachodu: Pasma Pewelskie z górą Gachowizna (759,1 m n.p.m.), od wschodu: góra Żurawnica (726,8 m n.p.m.) oraz Magurka (872 m n.p.m.) i od północy Pasma Beskidu Małego z górą Leskowiec (918 m n.p.m.) i Madohorą (928,9 m n.p.m.).

Od północy gmina Stryszawa sąsiaduje z gminą Andrychów, Wadowice i Zembrzyce, a od południa z gminami Zawoja oraz Koszarawa. Od zachodu Stryszawa przylega do gminy Jeleśnia i Ślemień, a od wschodu do Suchej Beskidzkiej oraz Makowa Podhalańskiego. Obszar gminy wynosi około 11386 ha, co stanowi 16,5% powierzchni powiatu.

Stryszawa jest gminą wiejską, w jej skład wchodzi 8 wsi – Stryszawa, Lachowice, Krzeszów, Targoszów, Kuków, Kurów, Hucisko i Pewelka. Największą pod względem powierzchniową wsią jest Stryszawa, a najmniejszą Pewelka. W skład gminy wchodzi ok. 45 przysiółków.

1.3. Zakres opracowania

Prognoza została sporządzona zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

W ramach niniejszej prognozy zaprezentowano m.in. powiązania projektu zmiany studium z takimi dokumentami jak obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stryszawa, obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego oraz opracowanie ekofizjograficzne. Przedstawiono ogólną charakterystykę ustaleń zawartych w analizowanym projekcie studium, dokonano oceny stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze oraz wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko.

1.4. Wykorzystane materiały

Dla potrzeb niniejszego opracowania, poza projektem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych gminy Stryszawa wykorzystano następujące opracowania i materiały:

- Baścik J., Czerwieniec M., 2004, „Ekofizjografia gminy Stryszawa”, IRM, Kraków;
- Bogdanowski J., 1976, „Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu”, PAN, Kraków;
- Bogdanowski J., 1994, „Metoda jednostek i wnętrz architektoniczno - krajobrazowych (JARK-WAK) w studiach i projektowaniu”, Politechnika Krakowska, Kraków;
- Burakowska A. i in., 2010, „Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2009 roku”, WIOŚ, Kraków;
- Czarnecki A. i in., 1999, „Ocena stanu zanieczyszczenia gleb województwa małopolskiego metalami ciężkimi i siarką”, WIOŚ-OStChR w Krakowie, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Kraków;
- Ciećko P., 2009, „Monitoring jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w 2007-2009 (zestawienie punktów pomiarowo-kontrolnych)”, WIOŚ, Kraków;

- Dyduch-Falniowska A., 1999, „Ostoje przyrody w Polsce”, IOP PAN, Kraków;
- Hess M., 1965: „Piętra klimatyczne w Polskich Karpatach Zachodnich”. Zeszyty Naukowe UJ, Prace geogr. z. 11, UJ Kraków.
- Kleczkowski A. S. (red.), 1990, „Mapa Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce Wymagających Szczególnej Ochrony”, Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków;
- Kondracki J., 2000, „Geografia Regionalna Polski”, Warszawa;
- Kotuła Ł., Klimczak L., Satro A., 2011, „Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Stryszawa” IRM, Kraków;
- Matuszkiewicz M. J., 2001, „Zespoły leśne Polski”, PWN, Warszawa;
- Pawłowski J., 1983, „Zróżnicowanie faunistyczne województwa bielskiego”, Folia Geogr. s. geogr.-physica, 15, PAN, Kraków;
- Starkel L., 1983, „Rzeźba województwa bielskiego”, Folia Geogr. s. geogr.-physica, vol. 15.;
- Synowiec K. i in., 2009, „Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2008”, Kraków;
- Trampler T. i in., 1990, „Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych”, PWRiL, Warszawa;
- Wójcik A. i in., 2001: „Wyniki badań geologicznych gminy Stryszawa (do planu zagospodarowania przestrzennego)”, PIG Oddział Karpacki, Kraków;
- „Atlas posterunków wodowskazowych dla potrzeb państwowego monitoringu środowiska, 1995-1996”, PIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa;
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Stryszawa;
- 1980, „Przepływy charakterystyczne rzek polskich w latach 1951-1970”, IMGW WKiŁ;
- 1981, „Atlas województwa bielskiego”, PAN Oddział w Krakowie, UW w Bielsku-Białej, Kraków;
- 2003, „Informator. Park Krajobrazowy Beskidu Małego”, Wyd. Zespół Parków Krajobrazowych Woj. Śląskiego, Będzin;
- 2005, „Studium określające granice obszarów bezpośrednich zagrożeń powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Skawy”, RZGW, Kraków;
- 2005, „Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia”, RDLP w Katowicach, BULiGL, Kraków;
- 2006, „Plan urządzania lasu dla Sucha”, RDLP w Katowicach, BULiGL, Kraków;
- 2010, „Wyniki badań monitoringowych jakości wód podziemnych prowadzonych w województwie małopolskim w 2010 roku”, WIOŚ, Kraków;

- Mapa geologiczna Polski. Ark. Bielsko-Biała 1:200 000, 1979, PIG, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa;
- Mapa Glebowo-Rolnicza 1:5000 gmina Stryszawa, Krakowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Krakowie;
- Mapa hydrograficzna 1:50 000 Ark. Lachowice, Sucha Beskidzka, 1994, Główny Geodeta Kraju „GEPOL” Poznań;
- Mapa hydrogeologiczna Polski 1:200 000, 1995, 1983, PIG, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa;
- Cyfrowa mapa topograficzna w skali 1:10 000 - układ 1965 w 1992, arkusze obejmujące gminę Stryszawa, WODGiK, Kraków;
- Cyfrowa ortofotomapa układ 1992, arkusze obejmujące gminę Stryszawa, WODGiK, Kraków;
- <http://stryszawa.pl/pl/article/1> - „Urząd Gminy Stryszawa”;
- <http://www.parafia-lachowice.pl/index.php/historia/inneciekawo/145-pomnik-przyrody> - „pomniki przyrody na obszarze parafii Lachowice”;
- <http://baza.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm> - „Centralna Baza Danych Geologicznych”;
- http://ikar2.pgi.gov.pl/mvs_viewer/ - „IKAR - „Geoportal Państwowego Instytutu Geologicznego” ;
- <http://baza.pgi.gov.pl/igs/surowiec.asp?ID=50&mode=dokumenty> – „Infogeoskarb”;
- <http://surowce-mineralne.pgi.gov.pl/> - "Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu Na 31 XII 2009 r.";
- <http://krakow.rdos.gov.pl/> - „Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie”;
- <http://www.krakow.rzgw.gov.pl/> - „Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie”;
- <http://malopolska.btsearch.pl/> - „Rozmieszczenie stacji bazowych GSM/3G telefonii komórkowej w Małopolsce”;
- <http://www.krakow.pios.gov.pl/> - „Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie”;
- http://www.stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks - „Bank Danych Lokalnych”.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie studium

Ustalenia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryszawa składają się z kilkunastu części: wprowadzenia, uwarunkowań rozwoju, kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów, rozdziałów dotyczących obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego, kierunków kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, dóbr kultury współczesnej, kierunków rozwoju systemu komunikacji oraz kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego, planów miejscowych, obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji, istniejących i potencjalnych obszarów ograniczonego użytkowania i obszarów problemowych, terenów zamkniętych oraz syntezy i uzasadnienia przyjętych rozwiązań.

W pierwszej części studium opisano uwarunkowania wynikające m.in. z położenia obszaru i układu administracyjnego, dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony, warunków i jakości życia mieszkańców, poziomu wyposażenia w infrastrukturę społeczną, stanu środowiska przyrodniczego, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, elementów środowiska przyrodniczego podlegających ochronie prawnej, stref ochronnych, stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia – osuwiskowych, powodziowych i akustycznych, stanu prawnego gruntów oraz potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

W części dotyczącej zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów wyznaczono następujące kierunki przekształceń i rozwoju przestrzennego:

MU1, MU2	- tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
MN	- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
M/g	- tereny istniejącej zabudowy w terenach osuwiskowych
M/x	- tereny istniejącej zabudowy w obszarach czynnych osuwisk
UP	- tereny usług publicznych

UK	- tereny usług sakralnych
U	- tereny zabudowy usługowej
U/P	- tereny zabudowy usługowo - produkcyjnej
UT1-UT5	- tereny usług turystyki
US	- tereny usług sportu
E, T, W, K	- tereny inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i komunalnej
RM	- tereny zabudowy zagrodowej
RM/g	- tereny istniejącej zabudowy zagrodowej w terenach osuwiskowych
R1	- tereny gruntów rolnych
R2	- tereny gruntów rolnych predysponowanych do zalesień
R/ZL	- tereny gruntów rolnych do zalesienia
ZE	- tereny gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym
ZC	- tereny cmentarzy
ZL	- tereny lasów
WS	- tereny wód śródlądowych wraz z obudową biologiczną
KDG, KDZ1, KDZ2, KDL1, KDL2, KDD	- tereny komunikacji drogowej
KK	- tereny komunikacji kolejowej
KU, KU/g	- tereny komunikacji - parkingi

2.2. Aktualne i projektowane zagospodarowanie terenu

Obszar objęty projektem studium spełnia trzy podstawowe funkcje: osadniczą, przyrodniczą i rekreacyjną. Tereny zabudowane gminy zdominowane są przez osadnictwo wiejskie. Ciągi zabudowy, głównie mieszkaniowej jednorodzinnej, wolnostojącej poszczególnych wsi, skupiają się wzdłuż istniejących dróg: wojewódzkiej, powiatowych i gminnych, biegnących w dolinach rzecznych lub po rozległych wierzchołkach. Funkcją towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej są różnorodne usługi komercyjne. W terenach bardziej oddalonych od centrów miejscowości występuje znaczne rozproszenie zabudowy. Charakterystyczną formą zabudowy są przysiółki na polanach śródleśnych. W wyżej położonych terenach występuje również rozproszona zabudowa letniskowa. W ramach istniejącej infrastruktury komunikacyjnej, należy wymienić przebiegający przez teren gminy odcinek drogi wojewódzkiej nr 946 oraz linii kolejowej relacji Żywiec - Sucha Beskidzka. Dalszy rozwój zainwestowania na terenie gminy odbywa się zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Funkcję przyrodniczą na terenie gminy pełnią przede wszystkim rozległe tereny leśne porastające wzgórza Beskidu Małego i Makowskiego (lesistość gminy Stryszawa wynosi aż 47,6%), doliny cieków wodnych Stryszawki, Lachówki i Kocońki z ich obudową biologiczną czyli łąkami, zadrzewieniami i zakrzywieniami oraz boczne doliny rzeczne. Tereny leśne i doliny rzeczne o wysokich walorach przyrodniczych, pełnią dodatkowo funkcję rekreacyjną. Pozostałą część gminy obejmują tereny o funkcji przyrodniczej z drugorzędą funkcją rolniczą. Są to głównie niezalesione stoki wzgórz, na których występują przemieszane pola uprawne z zadrzewieniami i zakrzewieniami. Łączą one kompleksy leśne z dolinami rzecznyymi.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stryszawa, który jest przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, został sporządzony w celu dostosowania studium do istniejącej sytuacji formalno-prawnej. Należy wspomnieć, iż wyznaczone w obowiązującym studium ustalenia dotyczące funkcji obszarów są nieprecyzyjne. Wynika to z faktu, iż poprzednia ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. nie wymagała definiowania szczegółowych ustaleń określających dopuszczalny sposób przeznaczenia oraz zagospodarowania terenu. Kluczowym jest również fakt, iż w obowiązujących planach miejscowych nie wyznaczono dużych obszarów usługowych i usługowo-produkcyjnych, które stwarzają możliwość rozwoju, tym samym szanse działalności gospodarczej. Zmiana studium ma umożliwić, w przypadku późniejszych zmian obowiązujących planów miejscowych, wprowadzenie działalności usługowej i produkcyjnej w większym zakresie niż obecnie. W obowiązującym studium nie uwzględniono również niektórych aktualnie obowiązujących przepisów odrębnych m.in. ustanawiających na terenie gminy Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”.

Tereny MU1, MU2 obejmują istniejące i projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej i zagrodowej. Tereny te stanowią podstawową strukturę osadniczą gminy. Tereny MU2 obejmują centra miejscowości o większej intensywności zabudowy niż w terenach MU1. Ich przyrosty wyznaczone zostały głównie wokół obszarów już zainwestowanych i przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących planach. Dla tych terenów dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym lub bliźniaczym, zabudowy zagrodowej oraz rekreacyjnej, obiektów usługowych wolnostojących bądź wbudowanych w zabudowę mieszkaniową, zmianę funkcji obiektów oraz lokalizację obiektów użyteczności publicznej. Wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy szeregowej oraz obiektów produkcyjnych (zasady dopuszczenia funkcji produkcyjnych jako funkcji uzupełniającej do ustalenia w planach miejscowych).

Tereny MN obejmują istniejące i projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Tereny te uzupełniają projektowaną strukturę osadniczą gminy. Ich przyrosty wyznaczone zostały również głównie wokół obszarów już zainwestowanych i przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących planach. Dla terenów MN dopuszcza się m.in. lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym lub bliźniaczym, zabudowy zagrodowej oraz rekreacyjnej. Funkcja usługowa dopuszczona jest wyłącznie jako wbudowana w zabudowę mieszkaniową. Wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy produkcyjnej, usługowej wolnostojącej oraz zabudowy mieszkaniowej w układzie szeregowym.

W projekcie studium, dokonano korekty zasięgu terenów MN. Na załączniku graficznym do prognozy wskazano te tereny, dla których zmieniono funkcję z terenów usług turystyki i sportu na tereny MN (w odniesieniu do obowiązujących planów miejscowych).

Tereny M/g obejmują tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, położone w terenach narażonych na wystąpienie ruchów osuwiskowych, poza czynnymi osuwiskami. W obszarach tych stwierdzono występowanie koluwiów starych nieczynnych jęzorów osuwiskowych, koluwiów jęzorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie oraz obszarów objętych spełzywaniem. Obejmują one głównie tereny wyznaczone już w obowiązujących planach miejscowych. Niewielkie ich uzupełnienia wyznaczone zostały w miejscowościach Stryszawa, Lachowice, Targoszów i Hucisko. Obejmują one głównie już istniejącą zabudowę wraz z otoczeniem. Dla terenów M/g dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym, zabudowy zagrodowej oraz rekreacyjnej. Przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących inwestor zobowiązany jest do ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Tereny M/x obejmują tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, położone w terenach czynnych osuwisk (wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych). Dla terenów M/x utrzymuje się istniejącą zabudowę bez możliwości jej rozbudowy. Obowiązuje zakaz realizacji nowej zabudowy.

W projekcie studium, po przeanalizowaniu zasięgu występowania koluwiów osuwiskowych, dokonano korekty zasięgu terenów M/g i M/x. Na załączniku graficznym do prognozy wskazano te tereny, dla których skorygowano funkcję związaną z występowaniem koluwiów osuwiskowych (w odniesieniu do obowiązujących planów miejscowych).

Tereny UP obejmują tereny przewidziane dla intensyfikacji przedsięwzięć publicznych. Tereny UP umożliwiać mają lokalizację usług z zakresu oświaty, nauki, szkolnictwa, kultury, opieki społecznej i socjalnej, opieki zdrowotnej i administracji, bankowości, usług poczty i telekomunikacji, sportu, bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego itp. Dla terenów

UP ustala się m.in. wprowadzenie w planach regulacji pozwalających na realizację ww. obiektów usług publicznych, wykształcenie przy nich przestrzeni publicznych oraz zwiększenie atrakcyjności obszarów poprzez dopuszczenie do lokalizacji usług towarzyszących o charakterze komercyjnym. Tereny obiektów sakralnych (UK) obejmują tereny istniejących kościołów i ich bezpośredniego otoczenia.

Tereny U obejmują istniejące i projektowane tereny zabudowy usługowej (usługi komercyjne). Dla terenów U dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych. Dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkaniowej w obiektach usługowych.

Tereny U/P obejmują istniejące i projektowane tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej (obiekty usługowe, handlowe, produkcyjne, hale, magazyny). Nowe tereny o tym charakterze wyznaczone zostały w miejscowościach Stryszawa, Kuków i Kurów. Dla terenów U/P dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkaniowej w obiektach usługowych i produkcyjnych.

W projekcie studium, dokonano korekty zasięgu terenów U i U/P w odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Na załączniku graficznym do prognozy wskazano te tereny, dla których skorygowano wydzielenie tej funkcji (w odniesieniu do obowiązujących planów miejscowych).

Tereny UT1-UT5 obejmują tereny istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń związanych z turystyką oraz rekreacją. Dla terenów UT1, obejmujących otoczenie schroniska pod Leskowcem w Targoszowie, dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z turystyką i rekreacją, pól namiotowych, campingów, boisk sportowych wraz z obiektami towarzyszącymi (takimi jak: szatnie, obiekty sanitarne), stacji GOPR, obiektów sakralnych. Dla terenów UT2 zlokalizowanych w Stryszawie i Lachowicach, dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z turystyką i rekreacją, pól namiotowych, campingów, boisk sportowych wraz z obiektami towarzyszącymi (takimi jak: szatnie, obiekty sanitarne i socjalne), stacji GOPR, obiektów sakralnych, zabudowy mieszkaniowej. Dla terenów UT3, zlokalizowanych w Stryszawie i Kukowie, dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z turystyką i rekreacją, hoteli, moteli, pól namiotowych, campingów, obiektów sportowych. Dla terenów UT4 zlokalizowanych w Stryszawie (w dolinie Stryszawki), dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z turystyką i rekreacją, pól namiotowych, campingów, boisk sportowych wraz z obiektami towarzyszącymi (takimi jak: szatnie, obiekty sanitarne). Dla terenów UT5 w Stryszawie, dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z prowadzeniem pola namiotowego lub campingu.

Tereny US, obejmują tereny istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń sportowych. Dla terenów US dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń sportowych, boisk sportowych; obiektów towarzyszących, takich jak: szatnie, obiekty sanitarne i socjalne;

tymczasowych obiektów handlu detalicznego, gastronomii oraz innych związanych z realizacją imprez masowych.

Tereny inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i komunalnej (E – Elektroenergetyka, W – Wodociągi, K – Kanalizacja, T – Telekomunikacja) obejmują tereny istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń z zakresu infrastruktury technicznej. Dla terenów T, E, W, K utrzymuje się oraz dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, związanych z poszczególnymi kategoriami terenu. W terenach tych dopuszcza się również lokalizację obiektów administracyjnych i gospodarczych, związanych z funkcją podstawową, placów manewrowych i miejsc postojowych. Tereny K wyznaczone zostały w Stryszawie, w celu zlokalizowania na terenie gminy oczyszczalni ścieków, która docelowo miałaby obsługiwać całą gminę. Ma to związek z faktem, iż teren gminy położony jest prawie w całości w zlewni Stryszawki i oczyszczalnia ścieków powinna być zlokalizowana powyżej ujęcia wody na rzece Stryszawce w Suchej Beskidzkiej. Wprowadzoną w Studium propozycję realizacji na terenie gminy oczyszczalni ścieków, traktować należy jako rozwiązanie alternatywne w stosunku do możliwości odprowadzenia ścieków do oczyszczalni w Suchej Beskidzkiej.

Tereny RM obejmują tereny zabudowy zagrodowej. Dla terenów tych dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy oraz realizację nowej zabudowy zagrodowej w rozumieniu przepisów odrębnych, lokalizację obiektów i sieci infrastruktury technicznej oraz dróg; skala rozbudowy (np. wyrażona w % kubatury) do ustalenia w planach miejscowych) oraz lokalizację zabudowy rekreacyjnej (letniskowej) - na nieużytkach oraz gruntach rolnych klas V i VI. W terenach tych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy bliźniaczej, szeregowej. Wyszczególniono tereny istniejącej zabudowy zagrodowej w terenach osuwiskowych (RM/g), obejmujące tereny istniejącej zabudowy zagrodowej położonej w terenach osuwiskowych. Dla tych terenów dopuszcza się przebudowę istniejącej zabudowy bez możliwości jej rozbudowy, lokalizację zabudowy zagrodowej oraz lokalizację zabudowy rekreacyjnej (letniskowej) - na nieużytkach oraz gruntach rolnych klas V i VI. W terenach RM/g przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących inwestor zobowiązany jest do ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie studium nie wprowadzono nowych terenów przeznaczonych pod lokalizację nowych lub poszerzenie istniejących cmentarzy (ZC). Co więcej, w związku z wnioskami mieszkańców zlikwidowano rezerwę z obowiązującego planu miejscowego pod cmentarz w miejscowości Stryszawa i włączono go do terenów mieszkaniowo-usługowych (wskazano na załączniku graficznym do prognozy).

W ramach struktury przyrodniczej gminy wyznaczono tereny gruntów rolnych (R1), tereny gruntów rolnych predysponowane do zalesień (R2), tereny gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) tereny gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE), tereny lasów (ZL) oraz tereny wód śródlądowych wraz z obudową biologiczną (WS). Tereny te zostały wyłączone z możliwości zainwestowania zabudową. W terenach R1, R2 i R/ZL, poza terenami osuwisk oraz terenami narażonymi na ich wystąpienie, dopuszcza się lokalizację tras i wyciągów narciarskich. Zakaz ten dotyczy również korytarzy ekologicznych i powiązań przyrodniczych wskazanych na rysunku uwarunkowań. Lokalizacja wyciągów i tras narciarskich powinna zostać uszczegółowiona na etapie planu miejscowego.

W projekcie zmiany studium zostały wprowadzone ustalenia wynikające z przepisów odrębnych. Do najważniejszych z nich należą granice Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (Rozporządzenie nr 9/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r., zmienione Rozporządzeniem nr 23/98 Wojewody Bielskiego z dnia 17.12.1998 r.) oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”. Uwzględniono również występowanie stref ochrony pośredniej od ujęć wód, w tym strefy pośredniej ochrony sanitarnej od ujęcia na Stryszawce (Decyzja Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku Białej nr OS. II – 7211/116/84 z dnia 09.01.1985r.). W projekcie studium uwzględnione zostały obszary występowania koluwiów jęzorów osuwiskowych (nieczynnych, odmładzanych i aktywnych) oraz obszary objęte spełzywaniem. Na rysunku prognozy wskazano również skarpy (nisze i progi wewnątrzsuwiskowe) wg opracowania PIG i tereny wokół krawędzi skarp, które powinny być wyłączone spod zabudowy. Szerokość tego pasa terenu wynosi 4-krotną wysokość skarp (jest zależna od warunków danego osuwiska).

W poszczególnych kategoriach terenów przeznaczonych do zainwestowania wprowadzono zapis, iż „w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych. Uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w ww. obszarze nastąpi na etapie sporządzania planów miejscowych”.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w projekcie studium, uwzględniono (zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego), realizację linii 110kV relacji Jeleśnia – Sucha Beskidzka.

W projekcie studium wyznaczono przyrosty terenów do zainwestowania w stosunku do obowiązujących planów miejscowych. Wprowadzone w projekcie zmiany studium zmiany w użytkowaniu terenu, w stosunku do obowiązujących planów miejscowych, zostały przeprowadzone w związku z wnioskami społeczności lokalnej, wyrażonymi w formie pisemnej oraz wnioskami urzędu gminy Stryszawa dotyczącymi możliwości rozwoju gminy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

Nie odnoszono się do aktualnie obowiązującego studium ze względu na brak możliwości porównania terenów przeznaczonych do zainwestowania. Dlatego też, z punktu widzenia pojawiania się nowych rezerw pod zabudowę punktem odniesienia są tereny wskazane w obowiązujących planach, a nie w obowiązującym studium. Skalę proponowanych zmian w projekcie studium, w zakresie zainwestowania terenami zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej i infrastruktury technicznej, przedstawiono w poniższych tabelach:

Tab.1. Bilans terenów przeznaczonych do zainwestowania wg miejscowości

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia (ha)	Przyrost terenów do zainwestowania w projekcie studium w stosunku do powierzchni sołectw i gminy		Tereny do zainwestowania w projekcie studium w stosunku do powierzchni sołectw i gminy	
			(ha)	%	(ha)	%
1	2	3	6	7	8	9
1.	Hucisko	383	5,44	1,4	82,74	7,5
2.	Krzeszów	1554	41,11	2,6	373,43	24,0
3.	Kuków	1085	17,56	1,6	283,12	26,1
4.	Kurów	564	9,47	1,7	193,63	34,4
5.	Lachowice	2507	32,47	1,3	492,53	19,7
6.	Pewelka	255	7,72	3,0	73,43	28,8
7.	Stryszawa	4083	91,15	2,2	908,07	22,3
8.	Targoszów	955	4,51	0,5	73,14	7,7
	RAZEM	11386	209,43	1,8	2480,09	21,8

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z projektu zmiany studium

Tab.2. Bilans terenów przeznaczonych do zainwestowania wg przeznaczenia terenu

Lp.	Przeznaczenie	Powierzchnia gminy (ha)	Przyrost terenów do zainwestowania w stosunku do powierzchni gminy		Tereny do zainwestowania w projekcie studium w stosunku do powierzchni gminy	
			(ha)	%	(ha)	%
1	2	3	8	9	10	11
1.	MU1, MU2	11386	156,21	1,4	2090,01	18,3
2.	MN		34,93	0,3	102,52	0,9
3.	M/g		2,40	0,0	157,91	1,4
4.	M/x		-	-	4,09	0,0
5.	UP		0,35	0,0	12,59	0,1
6.	UK		-	-	6,82	0,1
7.	U		1,17	0,0	10,13	0,1
8.	U/P		7,92	0,1	39,84	0,3
9.	UT1-UT5		0,96	0,0	17,90	0,2
10.	US		-	-	6,81	0,1
11.	E,T,W,K		4,95	0,0	7,57	0,1
12.	RM		-	-	0,13	0,0
13.	RM/g		0,54	0,0	23,77	0,2
	RAZEM	11386	209,43	1,8	2480,09	21,8

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z projektu zmiany studium

3. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

3.1. Uwarunkowania wynikające z obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Dokumentem planistycznym określającym kierunki rozwoju gminy Stryszawa jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stryszawa przyjęte uchwałą Rady Gminy w Stryszawie nr XXVIII/188/97 z dnia 30.12.1997r. W ww. studium ustalone zostały następujące główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- TERENY LASÓW
- TERENY UPRAW POLOWYCH
- TERENY ŁĄK I PASTWISK
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- TERENY OSADNICZE
- TERENY ZESPOŁÓW USŁUGOWYCH
- TERENY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ SPORTOWO- REKERACYJNYCH
- TERENY ZŁÓŻ DLA EKSPLOATACJI ODKRYWKOWEJ
- DROGA KRAJOWA
- DROGI GŁÓWNE
- DROGI LOKALNE
- LINIE KOLEJOWE
- STACJA I PRZYSTANKI KOLEJOWE
- PRZYSTANKI AUTOBUSOWE
- RZEKI, POTOKI I ZBIORNIKI

Wspomniane opracowanie sporządzane było w trybie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r., w związku z tym nie określono w nim szczegółowych ustaleń określających dopuszczalny sposób przeznaczenia oraz zagospodarowania terenu.

3.2. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W chwili sporządzania zmiany Studium, gmina Stryszawa objęta jest w całości licznymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Poniżej w tabeli zamieszczono spis uchwał dotyczących mpzp i ich zmian, z uwzględnieniem podziału planów na miejscowości, których dotyczą.

Tab.3. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Stryszawa

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO					
sołectwo HUCISKO	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/268/2002	28.06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Hucisko
		2	VII/53/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Hucisko
		3	XXXVI/267/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Hucisko
		4	XLII/331/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Hucisko
	ZG	5	XXVI/209/2005	24.05.2005 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Hucisko (tzw. tereny ZG)
		6	XL/313/10	09.07.2010	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Hucisko (tzw. tereny ZG)
	osuwiska i zalewy	7	XX/167/2004	01.12.2004 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Hucisko (tzw. osuwiska i zalewy)
		8	XL/301/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Hucisko (tzw. osuwiska i zalewy)
sołectwo KRZESZÓW	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/267/2002	28.06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Krzeszów
		2	VII/54/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Krzeszów
		3	XXXVI/263/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Krzeszów
		4	XLII/326/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Krzeszów
	ZG	5	XXVI/205/2005	24.05.2005 r.	mpzp część wsi Krzeszów (tzw. tereny ZG)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

		6	XL/309/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp część wsi Krzeszów (tzw. tereny ZG)
	osuwiska i zalewy	7	XX/168/2004	01.12.2004 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Krzeszów (tzw. osuwiska i zalewy)
		8	XL/302/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Krzeszów (tzw. osuwiska i zalewy)
sołectwo KUKÓW	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/264/2002	28. 06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków
		2	VII/55/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków
		3	XXXVI/263/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków
		4	XLII/327/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków
	ZG	5	XXVI/210/2005	24.05.2005 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków (tzw. tereny ZG)
		6	XL/314/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków (tzw. tereny ZG)
		7	XXVI/211/2005	24.05.2005 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków (tzw. tereny ZG „Pacyga”)
		8	XL/315/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kuków (tzw. tereny ZG „Pacyga”)
	osuwiska i zalewy	9	XXIX/232/2005	04.10.2005 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Kuków (tzw. osuwiska i zalewy)
		10	XL/307/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Kuków (tzw. osuwiska i zalewy)
sołectwo KURÓW	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/271/2002	28.06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Kurów
		2	VII/56/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kurów
		3	XXXVI/265/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kurów
		4	XLII/329/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Kurów
	osuwiska i zalewy	5	XXVI/204/2005	24.05.2005 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Kurów (tzw. osuwiska i zalewy)
		6	XL/304/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Kurów (tzw. osuwiska i zalewy)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

sołectwo LACHOWICE	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/266/2002	28.06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Lachowice
		2	VII/57/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Lachowice
		3	XXXVI/261/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Lachowice
		4	XLII/325/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Lachowice
	ZG	5	XXVI/208/2005	24.05.2005 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Lachowice (tzw. tereny ZG)
		6	XL/312/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Lachowice (tzw. tereny ZG)
	osuwiska i zalewy	7	XXIX/231/2005	04.10.2005 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Lachowice (tzw. osuwiska i zalewy)
		8	XL/306/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Lachowice (tzw. osuwiska i zalewy)
sołectwo PEWELKA	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/269/2002	28.06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Pewelka
		2	VII/58/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Pewelka
		3	XXXVI/266/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Pewelka
		4	XLII/330/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Pewelka
	osuwiska i zalewy	5	XX/166/2004	01.12.2004 r.	mpzp wybranych obszarów sołectwa Pewelka (tzw. osuwiska i zalewy)
		6	XL/300/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp wybranych obszarów sołectwa Pewelka (tzw. osuwiska i zalewy)
sołectwo STRYSZAWA	sołectwo poza terenami niżej wymienionymi	1	XXXIII/265/2002	28. 06.2002 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Stryszawa
		2	VII/59/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Stryszawa
		3	XXXVI/260/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Stryszawa
		4	XLII/324/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Stryszawa
	stacje paliw	5	XX/169/2004	01.12.2004 r.	mpzp fragmentu sołectwa Stryszawa (tzw. stacje paliw)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

sołectwo TARGOSZÓW		6	XL/308/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp fragmentu sołectwa Stryszawa (tzw. stacje paliw)	
	ZG	7	XXVI/207/2005	24.05.2005 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Stryszawa (tzw. tereny ZG)	
		8	XL/311/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Stryszawa (tzw. tereny ZG)	
	LEŚNICZÓWKA	9	XXIX/229/2005	04.10.2005 r.	mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Stryszawa (tzw. LEŚNICZÓWKA)	
		10	XXXV/258/10	18.01.2010 r.	zmiana mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Stryszawa (tzw. LEŚNICZÓWKA)	
	SURZYNOWA GÓRA	11	XXI/143/08	09.10.2008 r.	mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Stryszawa SURZYNOWA GÓRA	
	osuwiska i zalewy	12	XXIX/230/2005	04.10.2005 r.	mpzp dla wybranych obszarów sołectwa Stryszawa (tzw. osuwiska i zalewy)	
		13	XL/305/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp dla wybranych obszarów sołectwa Stryszawa (tzw. osuwiska i zalewy)	
	sołectwo TARGOSZÓW	sołectwo poza terenami ZG oraz osuwiskami i zalewami	1	XXXIII/270/2002	28.06.2002 r.	mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Targoszów
			2	VII/60/2003	13.06.2003 r.	zmiana mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Targoszów
			3	XXXVI/264/10	19.02.2010 r.	zmiana mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Targoszów
			4	XLII/328/10	26.10.2010 r.	zmiana mpzp dla obszaru obejmującego część wsi Targoszów
		ZG	5	XXVI/206/2005	24.05.2005 r.	mpzp obszaru obejmującego część wsi Targoszów (tzw. tereny ZG)
6			XL/310/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp obszaru obejmującego część wsi Targoszów (tzw. tereny ZG)	
osuwiska i zalewy		7	XXVI/203/2005	24.05.2005 r.	mpzp dla wybranych obszarów sołectwa Targoszów (tzw. osuwiska i zalewy)	
		8	XL/303/10	09.07.2010 r.	zmiana mpzp dla wybranych obszarów sołectwa Targoszów (tzw. osuwiska i zalewy)	

Źródło: projekt zmiany studium

3.3. Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

W opracowaniu ekofizjograficznym, określono stan, zagrożenia i uwarunkowania środowiskowe na podstawie przeprowadzonej analizy poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Wyznaczone zostały kategorie obszarów różniące się

naturalnymi predyspozycjami do kształtowania zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy. Na analizowanym terenie znajdują się:

- **Obszary predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych** - obejmują przede wszystkim rozległe tereny leśne (w tym lasy państwowe uznane za ochronne). Lasy te porastają wzgórze Beskidu Małego położonego w ramach obszaru Natura 2000, parku krajobrazowego i jego otuliny (północna część gminy), oraz wzgórze Beskidu Makowskiego (południowa część gminy). Tereny leśne mają niezwykle istotne znaczenie dla utrzymania bioróżnorodności terenów gminy. Tereny te są silnie powiązane przestrzennie ze środowiskiem przyrodniczym przyległych do gminy terenów wchodzących w skład Beskidu Małego i Makowskiego. Do pełnienia funkcji przyrodniczych predysponowane są również doliny potoków Stryszawka, Lachówka i Kocońka oraz ich dopływów wraz z obudową biologiczną (zadrzewieniami i zakrzewieniami oraz rozległymi łąkami położonymi wzdłuż koryt tych cieków). Ponadto do tej kategorii zaliczone zostały tereny rolne predysponowane do tworzenia nowych zalesień i zadrzewień oraz tereny rolne z dużą ilością zadrzewień. Stanowią one powierzchnie, na których zachodzi intensywna naturalna sukcesja prowadząca do zarastania terenu krzewami i drzewami. Tereny predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych uzupełnione są lokalnymi powiązaniem ekologicznymi, wymagającymi ochrony przed zainwestowaniem. Powiązania te obejmują głównie tereny otwarte łączące kompleksy leśne z dolinami rzeczny. Wyznaczenie obszarów predysponowanych do pełnienia funkcji przyrodniczych ma na celu zachowanie i ochronę cennych zbiorowisk roślinnych przed niekorzystnym oddziaływaniem antropogenicznym. Inną funkcją tych terenów ma być zapewnienie swobodnej migracji gatunków poprzez istniejące i potencjalne powiązania przyrodnicze. Ze względu na występujące tu walory widokowe omawiany teren pełni również istotną funkcję krajobrazową. Możliwe jest wprowadzenie na tym terenie funkcji turystycznych i rekreacyjnych, jednak nie mogą one zakłócać podstawowej funkcji przyrodniczej.
- **Obszary predysponowane do pełnienia funkcji rolniczych, zieleni nieurządzonej i urządzonej oraz ochrony krajobrazu otwartego** - obejmują głównie tereny o wysokich walorach krajobrazowych, aktualnie użytkowane rolniczo. W terenach tych występują przeważnie nienajlepsze gleby średnie, głównie klas IVa i IVb. Jedynie sporadycznie w kilku miejscowościach występują niewielkie areale dobrych gleb klasy II, IIIa i IIIb. Obszary te wykorzystywane są pod uprawy rolne

zbóż i roślin okopowych oraz jako trwałe użytki zielone. Należy tu zaznaczyć, że obecnie rolnictwo nie odgrywa znaczącej roli w gospodarce gminy. Tereny o funkcjach rolnych wykazują predyspozycje do pełnienia również licznych innych funkcji użytkowych. Miejscami występujące duże nachylenie stoków z uprawami rolnymi preferuje te tereny do wprowadzania użytków zielonych. Funkcją przyrodniczą zieleni nieurządzonej i urządzonej tego terenu powinno być ponadto zapewnienie swobodnej migracji gatunków pomiędzy kompleksami leśnymi i dolinami rzecznyymi. Są to tereny otwarte z występującymi zadrzewieniami, zakrzywieniami śródpolnymi, łąkami i nieużytkami. Ze względu na występujące walory krajobrazowe (ekspozycja czynna i bierna) wskazane jest niedopuszczanie do rozproszenia zabudowy w tych terenach. Wskazaniem byłoby pozostawienie jak największej ilości terenów otwartych – rolnych i zielonych. W przypadku wprowadzania w tych terenach zabudowy zaleca się ograniczenie jej gęstości, oraz uzupełnianie jej jedynie w tych miejscach gdzie nie będzie ona zaburzać wysokich walorów krajobrazowych. Miejscami współwystępowanie na tych obszarach korzystnych warunków naturalnych zarówno dla ochrony walorów krajobrazowych jak i rozwoju osadnictwa, rodzi sytuację potencjalnie konfliktową podczas planowania sposobu zagospodarowania przestrzennego, (wnioski właścicieli gruntów o rozszerzanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową z jednej strony, oraz konieczność ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze). W związku z tym na etapie formułowania ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zaistnieje potrzeba rozwiązania kompromisowego, uwzględniającego również przesłanki inne niż przyrodnicze (potrzeby osadnicze, rolniczą przestrzeń produkcyjną, uzasadnienie ekonomiczne itp).

- **Obszary predysponowane do pełnienia funkcji osadnictwa wiejskiego i usług** - obejmują przede wszystkim tereny istniejących struktur osadniczych poszczególnych miejscowości. Usytuowane są one głównie w dolinach potoków Lachówka, Stryszawka, Kocońka i ich dopływów oraz na rozległych wierzchołach Beskidu Małego i Makowskiego. Do tych terenów zaliczono również zabudowę rozproszoną wraz z otaczającymi ją terenami rolnymi, położoną m.in. na polanach śródleśnych. Wskazane tereny są korzystne dla rozwoju budownictwa ze względu na zasadniczo proste warunki gruntowe na wierzchołach. Ponadto występują tu tereny o złożonych warunkach gruntowych, ale niewykluczających rozwoju

zabudowy. Dla tych terenów w przypadku realizacji obiektów budowlanych należy wykonać dodatkowe badania geotechniczne oraz stosować odpowiednie zabezpieczenia. Ponadto tereny te mają korzystne warunki klimatyczne, sprzyjające rozwojowi osadnictwa. Dominującej tu funkcji mieszkaniowej towarzyszą usługi publiczne i komercyjne oraz produkcja. Należy zaznaczyć, iż prowadzona na tych terenach działalność produkcyjno-usługowa nie może być uciążliwa dla otoczenia, ani pogarszać stanu środowiska przyrodniczego w stopniu przekraczającym odpowiednie dopuszczalne poziomy normatywne (np. hałas, zanieczyszczenie powietrza, odory). W terenach tych przy obiektach budowlanych należy utrzymać istniejącą i wprowadzać nową powierzchnię biologicznie czynną o charakterze urządzonej. Obecne są tutaj m.in. ogródki przydomowe z zadrzewieniami i zakrzewieniami. Jednocześnie zaleca się zachowanie w ciągach zabudowy, zwłaszcza w dnach dolin, lokalnych drobnych powiązań przyrodniczych, umożliwiających nieco bardziej swobodną migrację zwierząt. Tereny predysponowane do pełnienia funkcji osadnictwa wiejskiego i usług, lokalnie nadal są przydatne również do pełnienia funkcji rolniczej, ale w nieco zminimalizowanym zakresie.

- **Obszary predysponowane do powierzchniowej eksploatacji surowców skalnych** – obejmują złoża piaskowców krośnieńskich, których lokalizacja jest związana przede wszystkim z warunkami geologicznymi podłoża warunkującymi występowanie surowców. Tereny potencjalnej eksploatacji złóż surowców nie są przydatne do pełnienia funkcji osadniczej. W terenach tych należy pamiętać o ograniczaniu negatywnych skutków ewentualnej przyszłej eksploatacji surowców mineralnych. Należy tak planować eksploatację aby jak najmniej ingerować w środowisko naturalne. Ponadto po zakończeniu procesu wydobywczego należy przeprowadzić właściwą rekultywację poeksploatacyjną.
- **Obszary predysponowane do zabezpieczenia przed skutkami występowania ruchów masowych** – obejmują tereny występowania koluwiów starych nieczynnych (plejstoceńskich) jęzorów osuwiskowych, koluwiów jęzorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie oraz koluwiów czynnych współcześnie jęzorów osuwiskowych (aktywnych w czasie prowadzenia dokumentacji). Obszary osuwiskowe są terenami o bardzo wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i nie są przydatne do pełnienia funkcji osadniczych, nawet rolniczych. Tereny koluwiów starych nieczynnych (plejstoceńskich) jęzorów

osuwiskowych oraz koluwiów jęzorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie, powinny być zakwalifikowane w planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny niebezpieczne dla lokalizacji obiektów budowlanych. Preferuje się zaliczyć je do nieużytków rolniczych i poddać zalesieniu, Powinny one być zabezpieczone i utrwalone poprzez techniczne rozwiązania np. odwodnienie, mury oporowe. Lokalizowanie jakichkolwiek obiektów i infrastruktury powinno się tu odbywać z zachowaniem dużych ograniczeń. Budowle nie powinny być budowane w technologii ciężkiej i powinny być wyposażone w szczelne nieprzepuszczalne zbiorniki chłonne. Dla tych terenów przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących inwestor powinien być świadomy występującego zagrożenia oraz zobowiązany do ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych. Tereny osuwisk czynnych proponuje się wyłączyć spod jakiegokolwiek zabudowy i zamienić na nieużytki rolnicze. Tereny te powinny też zostać przebadane ze względu na możliwość wywołania zniszczeń w zabudowie istniejącej na ich powierzchni, w miarę potrzeby zabezpieczone oraz odwodnione.

- **Obszary predysponowane do zabezpieczenia przed skutkami powodzi** – obejmują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazane jako tereny zalewowe dla prawdopodobieństwa wystąpienia wody 1%. Obszary te są szczególnie wrażliwe na wszelkie działania, które mogą prowadzić do powstania uciążliwości i zagrożeń środowiska w przypadku wystąpienia powodzi. Charakteryzują się one wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Tereny przy potokach posiadające trwałą i bogatą obudowę biologiczną. Wykształciły się tutaj bardziej trwałe zbiorowiska muraw trawiastych oraz zarośla i zadrzewienia, stabilizujące brzegi potoków. Z uwagi na występujące tu zasoby oraz rolę w strukturze przyrodniczej obszaru gminy, wszelkie działania muszą być tu podporządkowane prawidłowemu funkcjonowaniu i zachowaniu różnorodności biologicznej. Omawiane tereny są ponadto predysponowane do pełnienia funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnej i sportowej. Należy wyeliminować wszelkie formy użytkowania, które są podatne za zagrożenie powodzią oraz, które wzmagają to zagrożenie. Powinien tu obowiązywać zakaz wznoszenia stałych obiektów budowlanych, gospodarczych, za wyjątkiem służących regulacji rzeki, przepraw mostowych, ścieżek pieszo-rowerowych lub łatwo demontowanych urządzeń dla sportu, rekreacji i rozrywki.

3.4. Powiązania z pozostałymi dokumentami

Poza omówionymi: obowiązującym studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz opracowaniem ekofizjograficznym, projekt zmiany studium powiązany jest również z następującymi dokumentami, m.in.:

- Strategia Rozwoju Gminy Stryszawa;
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Stryszawa na lata 2004-2015;
- Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Stryszawa na lata 2004-2015.

4. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Podczas sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano różnorodne metody badawcze. Podczas przeprowadzonych badań wykorzystano oraz zanalizowano dane i informacje uzyskane z szeregu instytucji, w tym Urzędu Gminy Stryszawa z projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego studium, planów miejscowych i wykonanych do nich prognoz oddziaływania na środowisko, ekofizjografii oraz innych dostępnych opracowań.

Dokonana ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze oparta była na metodach analitycznych i waloryzacyjnych dotyczących poszczególnych elementów środowiska.

Ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko, wynikających z ustaleń projektu zmiany studium, została dokonana poprzez prognozowanie zmian w poszczególnych elementach środowiska. Ze względu na stopień szczegółowości informacji zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które kładzie nacisk na uwarunkowania rozwoju oraz kształtowanie struktury przestrzennej w skali całej gminy, przyjęta metoda prognozowania jest w znacznym stopniu metodą subiektywną. Metoda prognozowania oparta została na zasadzie proporcjonalności do dostępnych wyników pomiarów dla aktualnego zagospodarowania terenu oraz analogii do dostępnych opracowań i wiedzy dotyczących skutków realizacji planowanych zamierzeń inwestycyjnych o podobnym zakresie do tych zawartych w dokumencie projektu zmiany studium. Na podstawie przeprowadzonej prognozy zidentyfikowano możliwe typy oddziaływań: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe lub chwilowe.

W celu określenia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium, wyznaczono i przeanalizowano różnice w skutkach dla środowiska realizacji kilku wariantów. Są to: wariant zerowy (0), polegający na odstąpieniu od realizacji projektu zmiany studium, wariant projektu zmiany studium (I), polegający na realizacji założeń ustalonych w projekcie zmiany studium, które są przyjęte w wyniku kompromisu pomiędzy oczekiwaniami mieszkańców, a koniecznością ochrony środowiska przyrodniczego, oraz wariant prośrodowiskowy (II), polegający na realizacji rozwiązań prośrodowiskowych.

5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W celu analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium zaleca się przeprowadzanie badań metodą statystyczną, która polega na tworzeniu bazy danych zawierającej liczbę, rodzaj, charakter oraz wpływ na środowisko przyrodnicze (np. wielkości emisji zanieczyszczeń) inwestycji dopuszczonych w projekcie. Dla terenów usługowych i produkcyjnych proponuje się gromadzenie danych dotyczących ilości powstających obiektów, wielkości powierzchni użytkowej i kubatury oraz rodzaju prowadzonej działalności. Dla terenów mieszkaniowych zaleca się gromadzenie danych dotyczących ilości powstających obiektów oraz wielkości kubatury, a także udział terenów zainwestowanych w odniesieniu do przewidzianych w pod zabudowę. Monitoring oddziaływania na środowisko powinien objąć wpływ oddziaływania przeprowadzanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska. Monitoringiem i kontrolą powinno się objąć zgodność wykonywanych prac inwestycyjnych, zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji, z przepisami szczególnymi i normami dotyczącymi ograniczenia niekorzystnego wpływu na środowisko. Uszczegółowienie warunków monitoringu powinno być opracowywane podczas przygotowania dokumentacji dla poszczególnych elementów zagospodarowania terenu, infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, w tym szczególnie dla inwestycji mających wpływ na środowisko. Powyższe dane oraz raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być gromadzone i przetwarzane w Urzędzie Gminy Stryszawa, lub w starostwie powiatowym w Suchej Beskidzkiej.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy, Wójt Gminy dokonuje m.in. oceny i analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. W ramach ww. analizy powinna nastąpić ocena realizacji postanowień i zapisów zmiany studium. Przewiduje się, że proponowane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmian studium mogą być prowadzone w ramach ww. oceny i analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, najmniej raz w trakcie trwania 4-letniej kadencji Rady Gminy.

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty projektem zmiany studium położony jest w odległości około 7 km od granicy ze Słowacją. Na terenie gminy nie projektuje się inwestycji, które mogłyby oddziaływać poza granice gminy. Szacuje się, że oddziaływanie projektowanych terenów do zainwestowania nie będzie miało wpływu na środowisko przylegających miejscowości. Nie przewiduje się również umożliwienia realizacji inwestycji usługowo-produkcyjnych, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze obszaru przygranicznego Słowacji. Przyrosty nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usług turystyki nie powinny wpłynąć negatywnie na środowisko przyrodnicze obszaru przygranicznego Słowacji ze względu na koncentrację tych terenów w dnach dolin oraz na ich zboczach. Gmina oddzielona jest od terenu Słowacji wysokimi pasmami górskimi Beskidu Makowskiego -Pasmem Przedbabiogórskim – Jałowieckim oraz Beskidu Żywieckiego. Pasma te oraz znacząca odległość od granicy stanowi naturalną barierę chroniącą teren Słowacji przed jakimkolwiek potencjalnie niekorzystnym oddziaływaniem z terenów przeznaczonych do zainwestowania.

W związku z powyższym nie przewiduje się występowania transgranicznego oddziaływania na środowisko będącego skutkiem realizacji postanowień projektu zmiany studium, ze względu na brak potencjalnych źródeł takiego oddziaływania.

7. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM

Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy położony jest w obrębie mezoregionów: Beskid Mały (513.47) i Beskid Makowski (513.48), które wchodzą w skład makroregionu Beskidy Zachodnie (Kondracki, 2000). Według L. Starkela (1983) teren ten położony jest w obszarze tzw. Bramy Krzeszowskiej wchodzącej w skład Obniżenia Jabłonkowskiego.

Budowa geologiczna i tektonika podłoża skalnego występującego na terenie gminy Stryszawa, jest wynikiem długotrwałych, skomplikowanych procesów geologicznych: sedymentacji i fałdowania, zachodzących na terenie Karpat Zewnętrznych (fliszowych). Obszar gminy jest w całości położony na terenie tej dużej jednostki geologicznej. Podłoże Karpat Zewnętrznych tworzą osady fliszowe wykształcone jako kompleksy łupków, piaskowców i zlepieńców. Na omawianym obszarze dominują utwory kredowe i trzeciorzędowe. W ramach utworów fliszowych występują dwie serie osadów wykształcone w postaci płaszczowin. Są to serie śląska i magurska. Pierwsza seria obejmuje północną i środkową część gminy Stryszawa. Buduje ona wzniesienia Beskidu Małego. Seria magurska, tworząca wzniesienia Beskidu Makowskiego, jest rozległą płaszczowiną obejmującą swym zasięgiem południową część gminy. W niżej położonych terenach dolin kredowe i trzeciorzędowe utwory Karpat fliszowych, przykryte są osadami czwartorzędowymi. Okres czwartorzędu dzielony jest na dwie części: plejstocen i holocen. Z okresu plejstocenu, z ostatniego zlodowacenia północnopolskiego, pochodzą występujące tu mady, mułki, piaski i żwiry rzeczne. Budują one terasy nadzalewowe skalno-akumulacyjne i akumulacyjne o wysokości 7,0-10,0 m i ponad 15,0 m n.p. rzeki. Z przełomu plejstocenu i holocenu pochodzą licznie występujące na terenie gminy koluwia osuwiskowe. Zbudowane są z iłów, glin, rumoszu skalnego, głazów i bloków skalnych, a powstały w wyniku osuwania się fliszu karpackiego oraz pokrywających go utworów czwartorzędowych. Są to osady osuwisk współcześnie tworzących się jak i osuwisk starszych (przedholoceńskich). Miąższość materiału koluwalnego wynosi od 1-10 m przy płytkich osuwiskach strukturalno-zwietrzelinowych, do kilkudziesięciu metrów miąższości przy wielkich osuwiskach strukturalnych obejmujących czasem kilka ogniw litostratygraficznych fliszu. W stosunku do budowy geologicznej w większości są to osuwiska złożone, a ze względu na położenie należą do insekwentnych osuwisk stokowo-zboczowych. Osadom koluwalnym towarzyszą pokrywy iłów, glin i piasków zwietrzelinowych.

Utwory holoceniowe to najmłodsze współcześnie spotykane osady czwartorzędowe budujące głównie doliny rzeczne. Są to aluwialne osady holoceniowe zbudowane z mułków, piasków i żwirów rzecznych będących stosunkowo młodymi osadami o zmiennej miąższości. Osady te budują terasy nadzalewowe skalno-akumulacyjne i akumulacyjne o wysokości 3,0-6,0 m n.p. rzeki, oraz terasy zalewowe i kamieńce o wysokości 0,5-3,0 m n.p. rzeki.

Na terenie gminy występują dwa udokumentowane **złoża piaskowców krośnieńskich**. Są to złoża „Kurów” i „Sikorowiec”, które nie są obecnie eksploatowane (nie ma wyznaczonych obszarów i terenów górniczych). Pierwsze złożo położone jest na terenie wsi Kurów i Lachowice. Drugie znajduje się na terenie wsi Krzeszów. Na terenie gminy występuje również udokumentowane **złożo gazu ziemnego „Lachowice-Stryszawa”**, w dwóch polach, w zachodniej i południowo-zachodniej części gminy, w rejonie Lachowic.

Obszar gminy Stryszawa ma wyraźnie zróżnicowaną **geomorfologię** terenu, co ma związek z budową geologiczną i tektoniką Karpat fliszowych oraz mającymi tu miejsce zlodowaceniami. Geomorfologia terenu uwarunkowana jest odpornością osadów fliszowych na czynniki rzeźbotwórcze (np. erozja wietrzna i wodna). Można tu wyróżnić różniące się geomorfologicznie obszary, powiązane z zasięgiem mezoregionów. Północna część gminy leży w granicach mezoregionu Beskidu Małego. W jego obrębie grzbiety górskie budują głównie piaskowce i zlepieńce warstw istebniańskich oraz piaskowce warstw godulskich środkowych. Rzeźba tego terenu związana jest z budową geologiczną płaszczowiny śląskiej i ma charakter nisko- i średniogórski. Charakterystycznymi elementami morfologii terenu są ciągi wydłużonych pasm wzgórz o wysokości około 450-900 m n.p.m. porozcinanych dolinami cieków wodnych. Grzbiety mają zazwyczaj formę szerokich i wyrównanych wierzchołków, natomiast stoki dość stromo opadają w stronę dolin rzecznych (największe spadki terenu przekraczają 15%). Na południe od Beskidu Małego występuje obniżenie rozciągające się od miejscowości Las, przez Kuków, Krzeszów, po Tarnawę. Południowa część gminy to ciąg wydłużonych pasm górskich o wysokościach względnych wynoszących 200-550 m ponad poziomem dolin, należących do Beskidu Makowskiego. Góry te są ostańcami denudacyjnymi płasko zalegających piaskowców płaszczowiny magurskiej. Obszary górskie Beskidu Małego i Makowskiego oddzielone są od siebie długą doliną potoków Kocońka-Lachówka-Stryszawka. Dolina ta, przechodząca przez centralną część gminy (równoleżnikowo z zachodu na wschód), jest mocno rozgałęziona bocznymi dolinkami, z dopływającymi mniejszymi potokami i rozszerza się we wschodniej części gminy w miejscowości Stryszawa, na łączeniu potoków Lachówka i Stryszawka.

Forma wykształcenia **gleb** na omawianym terenie jest ściśle powiązana z rzeźbą terenu oraz budową geologiczną podłoża. Na terenie gminy Stryszawa występują dwa główne typy gleb: brunatne wylugowane-powstałe ze skał osadowych, o składzie

mechanicznym gleb lekkich, średnich, ciężkich i pylastych oraz pseudobielicowe- powstałe ze skał osadowych (występują lokalnie, na terenach równiejszych, bardziej wilgotnych). Ze względu na przydatność rolniczą rozpowszechnione są kompleksy górskie: zbożowy, owsiano-ziemniaczany i owsiano-pastewny. W związku z występowaniem słabych jakościowo gleb oraz dużym nachyleniem terenu, produkcja rolnicza nie odgrywa tu istotniejszej roli. Pod względem przynależności użytków rolnych do poszczególnych klas bonitacyjnych dominują grunty klas IVb V i VI. Gleby chronione klas bonitacyjnych II i III występują jedynie na gruntach ornych w Krzeszowie, w Stryszawie oraz w Lachowicach.

Wody powierzchniowe znajdują się w zasięgu zlewni II rzędu rzeki Skawy, z wyłączeniem skrajnego południowo-wschodniego terenu, który zasila zlewnię Soły. Obszar gminy odwadniany jest głównie przez lewostronne dopływy Skawy – Stryszawkę i Tarnawkę oraz Pewlicę dopływ Koszarawy należący do dorzecza Soły. Dominującym ciekim wodnym jest Stryszawka, której długość wynosi 16,2 km. Stryszawka posiada asymetryczne dorzecze, z dobrze wykształconym lejem źródłowym. Największym jej dopływem jest Lachówka o długości 11,8 km do której uchodzą Kocońka (8,5 km długości) z Targoszówką (6,5 km długości) oraz Kurówka (długości 5,0 km). Lewostronne dopływy są dłuższe (Lachówka wraz z Kocońką i Kurówką) i zasobniejsze w wodę, natomiast prawostronne są krótkie i zwykle mało zasobne w wodę. Dno doliny Stryszawki i Lachówki w dolnych odcinkach jest częściowo uregulowane, wycięte w luźnym materiale, pokryte żwirami o różnej wielkości, które uruchamiane są jedynie podczas dużych wezbrań i powodzi. Północną część gminy odwadniają krótkie, mało zasobne prawostronne dopływy Tarnawki, a zachodnią część źródłowe potoki dopływu Koszarawy – Pewlicy. Dość duże opady atmosferyczne w lecie i znaczne ilości wody z roztopów pokrywy śnieżnej na wiosnę, powodują duże okresowe wezbrania potoków. Dla obszaru zlewni Stryszawki wyznaczono strefę pośrednią ochrony sanitarnej ujęcia wody. Na terenie gminy nie występują naturalne zbiorniki wodne ani zbiorniki retencyjne.

W granicach gminy Stryszawa występują 2 zbiorniki **wód podziemnych** GZWP oraz 2 strefy OWO w bezpośrednim sąsiedztwie [Kleczkowski, 1990]:

- **GZWP 445 Zbiornik warstw (F) Magura** (Babia Góra) występuje jedynie na niewielkim obszarze w południowej części gminy w rejonie pasma Jałowca,
- **GZWP 447 Zbiornik warstw (F) Godula** (Beskid Mały) obejmujący północną część gminy w paśmie Leskowca (wieś Targoszów),
- **GZWP 444 Dolina rzeki Skawy** (poza granicami gminy) obejmujący swym zasięgiem Suchą Beskidzką. Wyznaczona strefa **OWO** dla tego zbiornika na terenie gminy obejmuje jedynie ujściowe odcinki Stryszawki, Lachówki i Kurówki,

- **GZWP 446 Dolina rzeki Soły** (poza granicami gminy). Strefa **OWO** tego zbiornika przebiega wzdłuż zachodnich granic gminy w rejonie wsi Targoszów i Kuków.

Zbiorniki GZWP 444 i 446 występujące w utworach czwartorzędowych związane są z dolinami rzecznyymi i z kopalnym systemem dolin, który nie zawsze pokrywa się ze współczesnym układem hydrograficznym. Zbiorniki te mają charakter porowy ośrodka i zlokalizowane są w utworach piaszczystych i piaszczysto-żwirowych lokalnie zaglinionych. Cechują się zróżnicowaną odpornością na zanieczyszczenia. Zbiorniki GZWP 445 i 447 wydzielone zostały wg kryteriów indywidualnych ze względu na ochronę najbardziej wydajnych partii skał jako źródła zaopatrzenia w wodę pitną. Skałami, na których występują zbiorniki są spękane, gruboławicowe piaskowce i łupki. Woda w warstwach należy do typu szczelinowego lub szczelinowo-porowego. Głębokość do zwierciadła wody wynosi od 5 do 20 m. Zasięg głębokości stref wodonośnych wynosi 70-80 m, sporadycznie do 100-120 m. Poziomy wodonośne wód podziemnych związane są z utworami czwartorzędowymi i podczwartorzędowymi. Podłoże utworów czwartorzędowych sprzężone jest z utworami akumulacji rzecznej.

Pod względem **klimatycznym** obszar gminy Stryszawa znajduje się w oddziaływaniu klimatów górskich i podgórskich (wg E. Romera). Na podstawie zależności pomiędzy średnią roczną temperaturą, a wysokością nad poziom morza, obszar ten został zakwalifikowany do trzech pięter klimatycznych: umiarkowanie ciepłego, umiarkowanie chłodnego i chłodnego. (wg Hessa, 1965). Wydzielenie wymienionych pięter związane jest z rzeźbą terenu i zasięgiem występowania pięter roślinnych. Na terenie gminy Stryszawa średnia temperatura w roku oscyluje od 8°C w dolinie Stryszawki i Lachówki do poniżej 4°C pod szczytem Jałowca. Zima trwa od około 3 miesięcy na terenie piętra umiarkowanie ciepłego (od połowy grudnia do połowy marca) do około 4 miesięcy w wyższych partiach górskich. Pierwsze przymrozki pojawiają się w połowie października, ostatnie z końcem kwietnia. Zróżnicowanie czasu zalegania i grubości pokrywy śnieżnej jest silnie związane z wysokością terenu. Liczba dni z pokrywą śnieżną waha się od 65 do 180 dni w najwyższych partiach gór, wiąże się to ze strefą trwałości pokrywy śnieżnej. Lato termiczne ze średnią temperaturą dobową powyżej 15° rozpoczyna się w pierwszej dekadzie czerwca, natomiast kończy się na przełomie sierpnia i września. Na obszarze gminy przeważają wiatry południowo-zachodnie oraz zachodnie. Gmina Stryszawa znajduje się w zasięgu oddziaływania fenu (wiatru halnego), który pojawia się jesienią oraz zimą.

Obszar gminy usytuowany jest na terenie Beskidów Zachodnich, łącząc dwie duże jednostki górskie – Beskid Żywiecki i Beskid Mały. Zróżnicowanie siedlisk wpływa na zasobność i stan **szaty roślinnej** tego obszaru. Charakterystyczne drzewostany na terenie

gminy tworzą bór mieszany górski, las mieszany górski i las łąkowy górski. Dominującymi gatunkami są buk, świerk, jodła, brzoza. Potencjalna roślinność naturalna tego rejonu gór to bory jodłowe, lasy jodłowe, lasy bukowe (buczyna kapracka) i lasy łąkowe. Około 47,6% obszaru gminy jest zalesione. Największe, zwarte kompleksy leśne występują w północnej oraz północno-zachodniej, zachodniej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej części gminy. Występują głównie na stokach o dużych spadkach oraz na wierzchołkach. W terenach górskich zaznacza się pionowe zróżnicowanie zasięgu występowania różnych gatunków, co powoduje powstanie piętrowego układu roślinności. W rejonie gminy Stryszawa wyróżnić można dwa najniższe piętra roślinne. Pierwsze sięgające od dna doliny potoku Stryszawka po wysokość ok. 500-550 m n.p.m. tworzy piętro pogórza. W piętrze pogórza istotną rolę odgrywa naturalne zbiorowisko nadrzecznej olszynki górskiej (*Alnetum incanae*), występującej na terenach aluwialnych koryt potoków. W zbiorowisku tym warstwę drzew buduje olsza szara z domieszką świerka, jesionu, jawora i wierzby. Runo lokalnie jest bujne i bogate florystycznie. Na madach rzecznych w dolnym, niższym położonym odcinku biegu potoku Stryszawka rozwija się zbiorowisko łąkowe. Zajmuje tereny okresowo zalewane lub podtapiane, ogólnie obszary o zwiększonej wilgotności siedliska. Drzewostan łąkowy budują przede wszystkim gatunki liściaste drzew, m.in. olsza szara (*Alnus incana*), topola czarna (*Populus nigra*), a także wierzby: krucha (*Salix fragilis*) i biała (*Salix alba*) oraz jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*). Domieszkę stanowi m.in. wiąz pospolity (*Ulmus minor*) i klon zwyczajny. Powyżej znajduje się regiel dolny sięgający kulminacji szczytów. Przeważają tam zbiorowiska buczyny oraz drzewostany świerkowo-jodłowe. Żyzna buczyna karpcka reprezentowana jest przez zbiorowisko piętrowo-klimaksowe – *Dentario glandulosae-Fagetum*. Rozpowszechniona jest w licznych płatach drzewostanów jako zbiorowisko o znacznej zmienności składu gatunkowego, wynikającej głównie z zasobności i wilgotności zajmowanego siedliska. Buczyna występuje na glebach brunatnych kwaśnych, o zakresie pH 4,2-4,6. W zbiorowisku pojawiają się drzewostany bukowo-jodłowe, z domieszką świerka lub jaworu (w siedliskach wilgotnych). Najczęściej spotykanym kompleksem leśnym jest bór typu mieszanego, świerkowo-jodłowy. Jego występowanie warunkują czynniki abiotyczne, zwłaszcza warunki mikroklimatyczne i rzeźba terenu. Na obszarze gminy, częstym zjawiskiem jest ustępowanie lasów regla dolnego na rzecz łąk i pól uprawnych. Często sięgają one aż po grzbiety pasm i partie szczytowe. Wydatnie różnicuje to walory krajobrazu. Na terenie gminy Stryszawa polany, łąki i pastwiska (niżej położone) tworzą mozaikę płaszczyzn zajętych przez różne typy zieleni niskiej. Zasięg pól sięga często na wyżej położone tereny. łąki są zbiorowiskami roślinnymi o zróżnicowanym i zazwyczaj bogatym składzie gatunkowym, ukształtowanymi w zależności od wilgotności i żyzności podłoża, a także sposobu ich użytkowania. Zbiorowiska te należą do zbiorowisk wtórnych,

pólnaturalnych, zawdzięczających swoje powstanie człowiekowi. Utrzymują się przede wszystkim dzięki zabiegom gospodarczym, m.in. koszeniu, nawożeniu lub wypasowi, co zapobiega wkraczaniu zbiorowisk zaroślowych lub leśnych. Obserwuje się coraz rzadsze spasanie bydła na pastwiskach oraz koszenie łąk. Proces ten sprzyja ubożeniu florystycznemu tych ekosystemów, co w konsekwencji powoduje zapoczątkowanie zmian sukcesyjnych w zbiorowiskach.

Świat zwierząt gminy Stryszawa nie wyróżnia się w stosunku do fauny obszarów go otaczających (poza rejonem Babiej Góry). Charakteryzuje się procentowo zbliżoną, obecnością form fauny podgórskiej, form fauny subalpejskiej oraz niżowej leśnej. Z punktu widzenia zróżnicowania faunistycznego, obszar gminy zaliczono do [Atlas, 1981]:. Dzielnic Alpejskiej, Krainy Sudecko-Karpackiej i Rejonu Karpackiego. Fauna obszaru jest zróżnicowana co wiąże się to z szerokim wachlarzem siedlisk. Stwierdzono co najmniej (w granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Małego – Informator, 2003) 40 gatunków ssaków, w tym jeleń, sarna, dzik, ryś, lis, borsuk, okresowo także niedźwiedź i wilk. Z ssaków owadożernych można wymienić m.in. jeża wschodniego (*Erinaceus roumanicus*), rzęsorka rzeczny (*Neomys fodiens*), ryjówkę aksamitną (*Sorex araneus*) i malutką (*Sorex minutus*), a ponadto nietoperze np. borowiec wielki (*Nyctalus noctula*). Szacuje się, że w granicach Parku występuje co najmniej 111 gatunków ptaków lęgowych. Cała gmina leży w zasięgu krainy pstrąga i jest to gatunek ichtiofauny reprezentowany zwłaszcza w niższych położeniach terenu. Należy również wspomnieć, że szereg gatunków zwierząt chronionych występuje w ramach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”. Na obszarze Natura 2000 występują chronione ssaki: podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*), nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*), nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), nocek duży (*Myotis myotis*), wilk szary (*Canis lupus*), niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*), wydra (*Lutra lutra*), oraz płazy: kumak górski (*Bombina variegata*), traszka karpacka (*Triturus Montandowi*). Na terenie gminy licznie reprezentowana jest fauna zwierząt bezkręgowych.

O walorach gminy decyduje zróżnicowany **krajobraz**, na który składa się urozmaicona rzeźba i pokrycie terenu. Omawiany obszar położony jest w obrębie mezoregionów: Beskidu Małego i Makowskiego. Cechuje go różnorodność ukształtowania terenu specyficzna dla krajobrazu górskiego. Dominuje krajobraz naturalno - kulturowy utworzony przez mozaikę pól, łąk i dużych kompleksów leśnych. Charakterystycznymi elementami rzeźby terenu są pasma wzniesień oraz przecinające je doliny w których skupia się zabudowa osadnictwa wiejskiego. Cechy strukturalne krajobrazu, wpływają na dobrą ekspozycję czynną i bierną analizowanego terenu. Rozległe panoramy o dalekich zasięgach widokowych, dostępne są z szeregu wzniesień na terenie gminy. Od strony południowej dominują pasma Beskidu

Żywieckiego, a północnej zaznacza się Beskid Mały. Najbardziej charakterystyczne widoki występują w północnej części gminy (Krzyszów, Kuków, Kurów, Targoszów). Piękne pejzaże można podziwiać z pasma Jałowieckiego (ze szczytów Jałowca, Kiczory, Magurki, Cichej należących do Beskidu Żywieckiego) z masywu Leskowca oraz z pasma Pewelskiego i grupy Żurawnicy. W bliskich planach widokowych zaznacza się wysoka wartość krajobrazowa i przyrodnicza tej okolicy. Dotyczy to zarówno dolin potoków, jak i rozległych zboczy. Sąsiedztwo Babiej Góry od strony południowej wzbogaca dalekie walory widokowe. Wysoką wartość widokową prezentują także odcinki pieszych szlaków turystycznych na terenie gminy, a ponadto odcinki dróg jezdnych szosy Sucha – Żywiec, a także Lachowice – Hucisko – Pewel – Jeleśnia.

8. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu studium, istotne znaczenie dla rozwoju przestrzennego gminy będą miały obowiązujące plany miejscowe (wymienionych w tab.3.). Ocena potencjalnych zmian w środowisku dla realizacji obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego została dokonana w prognozach skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. W planach tych wyznaczone zostały znaczne rezerwy terenów budowlanych, które obecnie w większości pozostają niezabudowane.

W związku z tym, że plany sporządzane były w trybie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r., nie musiały być one zgodne z obowiązującym wówczas studium. Wystąpiła sytuacja, w której w planach wskazano (zgodnie ze studium) dużo więcej terenów budowlanych niż na rysunku studium. Z punktu widzenia tworzenia nowych rezerw pod zabudowę punktem odniesienia w prognozie są tereny wskazane w obowiązujących planach, a nie w obowiązującym studium. W przypadku braku realizacji nowego studium, istniejące rezerwy terenów budowlanych (Tab.4.) wystarczą na około 160 lat (przyjmując 100 pozwoleń na rok, pow. działki budowlanej 10a). Kluczowym jest fakt, iż plany te przewidują w niewielkim stopniu obszary usługowe i usługowo produkcyjne zmniejszając tym samym szanse na działalność gospodarczą i tworzenie an terenie gminy nowych miejsc pracy. W studium wyznaczono około 210 ha nowych terenów, stanowiących niewielkie uzupełnienia przy istniejącej zabudowie oraz rezerwę terenów pod działalność produkcyjną i usługową.

Należy tu także wspomnieć, iż wyznaczone w obowiązującym studium ustalenia dla funkcji poszczególnych obszarów są nieprecyzyjne. Wynika to z faktu, że obowiązujące studium utworzone było w trybie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r., która nie nakładała obowiązku wprowadzenia szczegółowych ustaleń określających dopuszczalny sposób przeznaczenia oraz zagospodarowania terenu.

Tab. 4. Bilans rezerw terenów przeznaczonych do zainwestowania w studium

Sołectwo	rezerwa terenów do zainwestowania wg mpzp (ha)	nowe tereny wyznaczone w studium (ha)	rezerwa terenów do zainwestowania mpzp + studium (ha)
Hucisko	54,73	5,44	60,17
Krzeszów	248,28	41,11	289,39
Kuków	192,35	17,65	210,00
Kurów	137,83	9,50	147,33
Lachowice	323,43	32,95	356,38
Pewelka	48,84	7,72	56,56
Stryszawa	602,11	91,62	693,73
Targoszów	53,20	4,51	57,71
GMINA OGÓŁEM	1660,77	210,50	1871,27

Źródło: Projekt zmiany studium

9. STAN ŚRODOWISKA I JEGO ZAGROŻENIA, SZCZEGÓLNIENIE NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Analizowany obszar charakteryzuje się skomplikowaną **budową geologiczną**, tektoniką i rzeźbą terenu. Stanowi on teren potencjalnie narażony na występowanie zagrożeń geologicznych. Największym tego typu zagrożeniem są powierzchniowe ruchy masowe, w tym procesy osuwiskowe. Procesy te stanowią naturalne zjawisko wynikające przede wszystkim z fliszowej budowy Karpat. Flisz karpacki zbudowany jest z naprzemianległych warstw łupków, piaskowców i zlepieńców. Powstawaniu osuwisk sprzyjają występujące na terenie gminy duże spadki terenu (często przekraczające 15%), erozja wodna, wysokie opady atmosferyczne i gwałtowne roztopy. Osuwiska mogą również uaktywniać się w wyniku działalności człowieka, polegającej na niewłaściwym posadowieniu budynków, budowie dróg oraz wycinaniu lasów, zadrzewień i zakrzewień. Działalność ta prowadzi do podcinania stoków i naruszenia ich stabilności.

Zagrożenie osuwiskowe na terenie gminy Stryszawa zostało rozpoznane podczas badań terenowych prowadzonych w 2001 roku i zostało opisane w opracowaniu „Wyniki badań geologicznych gminy Stryszawa” (Wójcik, 2001). W ramach tego opracowania wykonano mapy obrazujące położenie osuwisk na terenie gminy i ich podział ze względu na wiek i aktywność. Na załączonych mapach wskazano podział na:

- koluwia starych nieczynnych (plejstocenijskich) jeziorów osuwiskowych,
- koluwia jeziorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie,
- koluwia czynnych współcześnie jeziorów osuwiskowych (aktywnych w czasie prowadzenia dokumentacji).

Najstarsze plejstocenijskie i współcześnie stabilne osuwisko stwierdzono na północnych stokach Jałowca (1111 m n.p.m.) schodzących do górnej części doliny potoku Stryszawka. Jest to osuwisko w całości porośnięte lasem. Koluwia nieczynnych jeziorów osuwiskowych występują ponadto miejscami w dolinie potoku Lachówka oraz na północnych stokach góry Solniska (849,2 m n.p.m.). Ogólnie stanowią one niewielki udział w skali wszystkich osuwisk występujących na terenie gminy.

Największą powierzchnię na obszarze gminy zajmują koluwia jeziorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie. Największe powierzchniowo osuwisko znajduje się na terenie wsi Stryszawa na północnych stokach Góry Kiczory (905,1 m n.p.m.) pomiędzy przysiółkami Topory, Jaworskie i Hucisko. Jest to głębokie osuwisko strukturalne o miąższości koluwiów

od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Ruchami osuwiskowymi objęte zostały zarówno utwory pokrywowe składające się z glin i rumoszy oraz bloków piaskowcowych jak i całe pakiety fliszu (piaskowce magurskie, warstwy hieroglifowe, piaskowce pasierbieckie i pstre łupki). Na terenie sołectwa Stryszawa występuje ponadto kilka innych dużych osuwisk, obejmujących głównie stoki górskie położone na lewo od doliny Stryszawki. Po prawej stronie doliny jest znacznie mniej osuwisk, co ma związek z ułożeniem warstw skalnych w podłożu. Jedno z większych osuwisk występuje na południowo-wschodnich stokach Góry Solniska, w rejonie osady Lechówka. Osuwisko to założone jest na strefie uskokowej i obejmuje osady piaskowców magurskich. Kolejne osuwisko strukturalne występuje w lewej części obszaru źródłowego potoku Stryszawka. W ramach tego osuwiska, w bezodpływowych zagłębieniach, rozwinęły się torfowiska. We wschodniej części wsi Stryszawa w okolicach zabudowań Czernej, Kotelnicy, Janiczek oraz Steczków występują osuwiska rozwinięte na wychodniach osadów obejmujących między innymi łupki pstre. Są to obszary najbardziej zagrożone wystąpieniem ponownych ruchów osuwiskowych.

Na terenie wsi Lachowice i Hucisko również występuje szereg dużych osuwisk strukturalnych. Osuwiska te wykształciły się w osadach piaskowców magurskich i są zazwyczaj porośnięte lasami. Dużym terenem, zagrożonym wystąpieniem koluwiów jęzorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie, są stoki położone po lewej stronie doliny Lachówki, w rejonie części wsi Lachowice - Pierchałówka i Kalówka. Są to jedne z najbardziej predysponowanych do występowania ruchów masowych tereny gminy.

Duże powierzchniowo osuwiska występują również na terenie wsi Krzeszów, Kuków i Targoszów. Kilka osuwisk strukturalnych występuje na północnych, wschodnich i południowych stokach wzgórza Żurawnica (726,8 m n.p.m). Osuwiska te występują w obrębie kontaktu warstw serii magurskiej i śląskiej.

Występujące na terenie gminy Stryszawa koluwia jęzorów osuwiskowych odmładzanych w holocenie wykorzystywane są w wielu miejscach przez osadnictwo. Zabudowa rozwijała się tu szczególnie w ramach jęzorów osuwisk obejmujących obszary o mniejszych nachyleniach, gdzie poniżej nisz osuwiskowych, osunięte zostały duże pakiety skalne.

Koluwia czynnych współcześnie jęzorów osuwiskowych (aktywnych w czasie prowadzenia dokumentacji), obejmują przede wszystkim osuwisko w Lachowicach Zawodziu. W terenie tym doszło w 2001 roku do odmłodzenia osuwiska w wyniku niewielkich ruchów mas skalnych w strefie bezpośredniego podcinania zboczy przez potok Lachówka. Osuwisko o powierzchni około 10 ha, powstało na niewielkiej powierzchni dużego starego osuwiska (mniej więcej w jego środkowej części) położonego na południowo-wschodnich zboczach Góry Pierchałowej. Wykształciło się ono w ramach warstw magurskich

i podmagurskich. Wymienione utwory przecięte są m.in. pionowym uskokiem przesuwczym. Zbocza są tu mocno obciążone utworami czwartorzędowymi oraz podcięte przez potok Lachówka. Główną przyczyną odnowienia się starego osuwiska były ponadto bardzo obfite opady atmosferyczne z lipca 2001 roku. Kolejne czynne współcześnie osuwisko na terenie wsi Lachowice, zaobserwowano w rejonie Krzystek (na południe od toru kolejowego. Obejmuje ono wschodni stok wzniesienia Zagrodzki Groń (668,1 m n.p.m.), gdzie zaobserwowano świeże ślady pęknięcia oraz przemieszczenia się powierzchni gruntu.

Niewielkie powierzchnie czynnych współcześnie jeziorów osuwiskowych występują również w północnej części gminy (dolina Kocońki w Kukowie, południowy stok Żurawicy w Krzeszowie oraz rejon przysiółka Zarębki w Stryszawie). We wsi Stryszawa zaobserwowano ponadto świeże pęknięcia i osunięcia w obrębie już istniejącego osuwiska poniżej cmentarza, oraz uruchomienie mas skalnych – koluwalnych w obrębie czoła osuwiska podcinanego przez Lachówkę naprzeciw Urzędu Gminy.

Licznie występujące na terenie gminy osuwiska, stanowią poważny problem gospodarczy i społeczny. Powodują one duże zniszczenia materialne, degradację terenu, utrudniają funkcjonowanie obszaru, oraz stanowią zagrożenie dla życia mieszkańców. Przykładem tego jest osuwisko w Lachowicach Zawodziu, gdzie w wyniku jego odmłodzenia w 2001 roku zniszczonych zostało 12 domów, a dalszych 38 znalazło się w strefie bezpośredniego zagrożenia. Z punktu widzenia infrastruktury szczególnie zagrożone są szlaki komunikacyjne, linie średniego napięcia i telekomunikacyjne oraz obiekty mostowe.

Ocena stanu chemizmu **gleb** wykonana została na podstawie badań stanu zanieczyszczenia gleb ornych, w latach 1993-1998 przeprowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Krakowie. Pomiary przeprowadzono w ramach sieci wojewódzkiego monitoringu ekologicznego. Badania dotyczyły ogólnego poziomu zanieczyszczenia ornej warstwy gleby metalami ciężkimi i siarką.

Z danych zawartych w opracowaniu: *Ocena stanu zanieczyszczenia gleb województwa małopolskiego metalami ciężkimi i siarką. WIOŚ-OStChR w Krakowie, Biblioteka Monitoringu Środowiska Kraków 1999.*) wynika, że na obszarze gminy Stryszawa zauważalna jest podwyższona zawartość metali ciężkich kadmu, cynku, miedzi i niklu. Zanieczyszczenie ołowiem kształtowało się na poziomie zawartości naturalnej tego metalu (klasa O).

Oceniając wyniki dotychczasowych badań stanu zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi w gminie Stryszawa można stwierdzić, że w okresie ostatnich lat nie zanotowano wzrostu stężeń zanieczyszczeń. Wyniki przeprowadzonych badań wskazują ogólnie na możliwość prowadzenia upraw polowych większości roślin, z ograniczeniem uprawy warzyw przeznaczonych do konsumpcji dla dzieci i na przetwory.

Na terenie gminy poważnym zagrożeniem jest erozja wodna. Rozróżniamy dwie formy erozji wodnej: powierzchniową, polegającą na zmywaniu warstwy orno próchnicznej, oraz erozję wąwozową polegającą na drażnieniu żłobin i wąwozów. Najbardziej zagrożone intensywną erozją wodną są tereny wsi: Hucisko, Targoszów (wg *Mapa Glebowo-Rolnicza 1:5000 gmina Stryszawa, Krakowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Krakowie*).

Proces urbanizacji miejscowości wywiera coraz silniejsze piętno na jakość gleb. Przekształcenia mechaniczne powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzenie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi. Zminimalizowane procesów degradacji jest możliwe poprzez utrzymanie terenów biologicznie czynnych.

Istotnym aspektem dla prawidłowego funkcjonowania środowiska, a w nim organizmów żywych jest stan jakościowy i ilościowy wód. Nieustanne procesy zanieczyszczania wiążą się zasadniczo z działalnością człowieka i zmianami jakie zachodzą we właściwościach fizycznych, chemicznych i bakteriologicznych wody.

Zbiorniki **wód podziemnych** zlokalizowane w utworach fliszowych nie są chronione w sposób naturalny. Brak jest izolacji warstwami nieprzepuszczalnymi. W związku z tym, narażone są one w znacznym stopniu na zanieczyszczenia przenikające z powierzchni terenu.

Użytkowe zbiorniki wód podziemnych występujące w utworach czwartorzędowych zasilane są głównie przez opady atmosferyczne. Wody tych zbiorników z uwagi na sprzyjające warunki geologiczne i głębokość zalegania (w dolinach do 2 m p.p.t.) wykazują dużą podatność na zanieczyszczenia.

Jakość wód podziemnych należących do GZWP zawiera się w przedziale Ia-Ic (wody bardzo czyste, do użytku bez uzdatniania – bardzo nieznacznie zanieczyszczone, łatwe do uzdatnienia). W ramach krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych, jakość wód badana jest w 3 punktach położonych w sąsiedztwie granic gminy, tj. punkty nr 1723,1724,1728 w Zawoi.

W celu zapobiegania potencjalnym zagrożeniom zanieczyszczeniami wyznaczone zostały strefy ochronne dla zbiorników wód podziemnych. Obszar wysokiej ochrony (OWO) GZWP 446 obejmuje północną część gminy.

Głównymi czynnikami zanieczyszczającym pobliskie wody powierzchniowe są nieoczyszczone ścieki deszczowe oraz nieoczyszczone ścieki socjalno-bytowe z gospodarstw domowych. Powodują one wzrost zanieczyszczeń fizyko-chemicznych i bakteriologicznych w ciekach. Innym źródłem zanieczyszczeń wód są nawozy sztuczne i chemiczne środki ochrony roślin stosowane głównie na obszarach użytkowanych rolniczo.

Dla obszaru opracowania ważną kwestią jest ochrona zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, którego głównymi źródłami mogą być:

- ścieki deszczowe (opadowe i roztopowe),
- nieoczyszczone ścieki przemysłowe i socjalno-bytowe,
- zanieczyszczenia ropopochodne.

Jakość **wód powierzchniowych** badana jest jedynie na Stryszawce, w granicach miasta Sucha Beskidzka. Według tej oceny wody Stryszawki zaliczane są pod względem kryterium:

- elementy biologiczne – I klasa czystości,
- wskaźniki fizykochemicznych wspierających elementy biologiczne – II klasa czystości,
- stan chemiczny – dobry,
- wskaźniki fizykochemiczne – III klasa czystości,
- wskaźniki bakteriologiczne – II klasa czystości,
- ocena ogólna – II klasa czystości.

W ostatnich pięciu latach jakość wód Stryszawki poprawiła się (w 1998 r. – ocena ogólna non, tj. nie odpowiadająca normom). Do czasu pełnego skanalizowania gminy nie nastąpi dalsza znacząca poprawa jakości wód, gdyż głównymi źródłami zanieczyszczeń bakteriologicznych są ścieki komunalne.

Drugim ważnym źródłem zanieczyszczeń jest rolnictwo poprzez spływ powierzchniowy do rzek i potoków związków biogenych, tj. nawozów sztucznych stosowanych na polach o dużych spadkach.

Okresową jakość wód mogą pogarszać wskaźniki zawiesin mineralnych związanych z intensywnymi opadami atmosferycznymi i towarzyszącymi im wezbraniami, jak również prowadzenie prac regulacyjnych w korytach potoków.

Stan wód Stryszawki wg *Raportu o stanie środowiska w województwie małopolskim* z 2009r. ocenia się jako dobry, z dobrym potencjałem ekologicznym. Ocena substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska nie przekracza wartości normatywnych.

Stryszawka podlega monitoringowi wód pod kątem możliwości bytowania ryb, wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych. (Dz. U. 02.176.1455 z dnia 23 października 2002 r.) oraz monitoringowi wód przeznaczonych do zaopatrzenia ludności, wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe

wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. (Dz. U. 02.204.1728 z dnia 9 grudnia 2002 r.).

Jakość **powietrza** na terenie gminy Stryszawa nie jest przedmiotem stałego monitoringu toteż informacje na ten temat mają w znacznej mierze charakter szacunkowy. Według informacji WIOŚ w Krakowie z dnia 26 maja 2011 r. średnie stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza w roku kalendarzowym na terenie gminy wynoszą:

Tab.5. Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń powietrza w gminie Stryszawa.

Nazwa substancji	Średnie stężenie w roku kalendarzowym wg WIOŚ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Margines tolerancji od 2010 r. (%)
pył zawieszony PM10	30	40	0
dwutlenek azotu	10	40	0
benzen	2,0	5	0
ołów	0,03	0,5	0

Źródło: Informacje WIOŚ Kraków.

Jak wynika z powyższego zestawienia, średnie stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają tu poziomów dopuszczalnych określonych w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281).

Na jakość powietrza na terenie gminy mają wpływ różne czynniki emitujące zanieczyszczenia. Głównym źródłem zanieczyszczenia jest transport samochodowy, a w szczególności ruch pojazdów samochodowych na drodze Żywiec – Sucha Beskidzka. Na terenie gminy emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powoduje ponadto spalanie paliw w gospodarce komunalnej. Lokalne przekroczenia norm i koncentracje zanieczyszczeń mogą występować w sezonie grzewczym. Wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących z ogrzewania gospodarstw domowych jest uzależniona od rodzaju zastosowanego paliwa, jakości kotłowni i palenisk domowych oraz termoizolacji ogrzewanych budynków. Decydujący wpływ na poziom stężeń pyłu mają również lokalne źródła komunalne, kotłownie, unoszenie pyłu z podłoża oraz napływ z sąsiednich terenów.

Najważniejszymi źródłami, które wytwarzają **elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące** na omawianym terenie gminy są stacje bazowe telefonii komórkowej. Na analizowanym obszarze położone są dwa obiekty telefonii komórkowej:

- stacja bazowa telefonii komórkowej sieci „Era” (PTC), „Orange” (PTK Centertel), „Plus” (Polkomtel) oraz „Play” (P4) na górze Wojewodowa (655,9 m n.p.m) we wsi Stryszawa,
- stacja bazowa telefonii komórkowej sieci „Plus” (Polkomtel) we wsi Hucisko.

Ze względu na fakt, iż przez obszar gminy nie przebiegają napowietrzne przesyłowe linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz brak jest Głównych Punktów Zasilania (GPZ), nie występują tu znaczące źródła w postaci linii elektroenergetycznych, które wytwarzają elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące.

Dopuszczalne wartości natężenia pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów utrzymania tych poziomów* (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Na terenie gminy nie ma źródeł powodujących znaczące zagrożenie w wyniku emisji **elektromagnetycznego promieniowania jonizującego**, w tym radonu (gazu naturalnego). Bezpośrednim źródłem radonu jest rad zawarty w skorupie ziemskiej, powstający w szeregu przemian promieniotwórczych z uranu lub toru. Zawartość uranu i toru w skorupie ziemskiej jest zmienna w zależności od rodzaju budujących ją skał. Głównymi miejscami gromadzenia się radonu naturalnego są kieszenie powietrzne występujące w skałach w otoczeniu miejsc gdzie znajdują się rudy uranu i radu. Większe stężenie uranu występuje przede wszystkim w skałach granitowych i fosforytach oraz radonowych wodach mineralnych, głównie w Sudetach i na Pogórzu Sudeckim. Podwyższona koncentracja radonu występuje również na Górnym Śląsku i w Górach Świętokrzyskich. W zakresie prawodawstwa, obowiązuje w Polsce Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie dawek granicznych promieniowania jonizującego (Dz. U. z dnia 3 lutego 2005 r.). Dopuszczalna dawka skuteczna na ciało promieniowania z innych źródeł niż naturalne, wynosi 1 mSv/rok dla ogółu ludności i 20 mSv/rok dla osób narażonych na promieniowanie jonizujące zawodowo. Według rozporządzenia wyznaczając dawki skuteczne, zmniejsza się je o dawki wynikające z naturalnego tła promieniowania jonizującego, występujące na danym terenie, uwzględniając rzeczywisty czas narażenia. Jedynym obowiązującym w Polsce aktem prawnym odnoszącym się pośrednio do radonu w powietrzu budynków mieszkalnych jest Rozp. Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2007 roku wydane na podstawie ustawy Prawo Atomowe z dnia 29 listopada 2000 (z późn. zmianami). Główne źródło radonu – grunt - pozostaje poza kontrolą prawną.

Na terenie gminy Stryszawa nie występują zarówno rudy uranu jak i radu; brak jest również skał granitowych i fosforytów oraz radonowych wód mineralnych. Występujące tu skały osadowe (flisz karpacki) zawierają zazwyczaj niskie stężenie pierwiastka uranu, w związku, z czym nie stanowią znaczącego źródła radonu. Przewiduje się, że stężenie radonu w budynkach w wyniku przenikania go z powierzchni ziemi nie będzie w związku z tym znaczące. Ponadto stężenie tego pierwiastka w budynkach zależeć będzie od

materiałów budowlanych, z jakich wykonanych został budynek, stosowanej wody pitnej (brak radonowych wód mineralnych na terenie gminy) oraz naturalnych paliw podczas ich spalania (gaz ziemny). Stężenie radonu, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynków, jest zależne od wielu czynników, a w dodatku (zwłaszcza w pomieszczeniach), może się bardzo szybko zmieniać. W Polsce dostatecznie nie zostały dotąd przeprowadzone wiarygodne badania statystyczne, gdyż konieczne są do tego tysiące kosztownych pomiarów. Na terenie gminy brak również wtórnych źródeł znaczącej emisji elektromagnetycznego promieniowania jonizującego, w tym radonu, w postaci odpadów kopalnianych oraz odpadów promieniotwórczych. Na obszarze gminy nie ma składowiska odpadów komunalnych. Odpady wywożone są do Rejonowej Sortowni i Składowiska Odpadów Komunalnych w Suchej Beskidzkiej.

10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM LUB KRAJOWYM

10.1. Formy ochrony przyrody

Walory zasobów przyrodniczych występujących na obszarze gminy Stryszawa sprawiły, że objęto je różnego rodzaju formami ochrony. Występują tu następujące formy ochrony przyrody, określone w Art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz.U.04.92.880 z późn. zm.): obszar Natura 2000, park krajobrazowy wraz z otuliną oraz pomniki przyrody.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk **Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”** (wpisany jako obszar o znaczeniu wspólnotowym w grudniu 2008), obejmuje zachodnią część wsi Targoszów i Kuków oraz enklawę we wschodniej części wsi Krzeszów. Obszar położony jest w masywie Beskidu Małego, na terenie gminy obejmuje m.in. wzniesienia Czarna (790,4 m n.p.m), Żurawnica (726,8 m n.p.m), Zdziebel (628,0 m n.p.m), Gajka (578,1 m n.p.m) oraz Uboc (536,0 m n.p.m). Przybliżona powierzchnia obszaru w części położonej w województwie małopolskim wynosi 1 122,32 ha. Obszar Natura 2000 obejmuje również, położone w województwie śląskim, pasmo Magurki Wilkowskiej i grupę Łamanej Skały w masywie Beskidu Małego.

Na terenie obszaru Natura 2000, spośród siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I do Dyrektywy rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, występuje 15 siedlisk. Są to m.in.:

- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion: kod 9130);
- kwaśne buczyny (*Luzulo*-Fagenion: kod 9110);
- górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie: kod 9410);
- górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie: kod 6230);
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*: kod 6510).

Znajdują się tu ponadto gatunki wymienione w załączniku II do wspomnianej Dyrektywy. Są to:

- 7 gatunków ssaków: podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*), nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*), nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), nocek duży (*Myotis myotis*), wilk szary (*Canis lupus*), niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*), wydra (*Lutra lutra*);
- 2 gatunki płazów: kumak górski (*Bombina variegata*), traszka karpacka (*Triturus Montandowi*);
- 2 gatunki roślin: widłoząb zielony (*Dicranum viride*), bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis* (Moug.) Brid.).

Występuje tu ponadto szereg innych ważnych gatunków roślin i zwierząt. Są to:

- 10 gatunków ssaków (nietoperzy): mroczek pozłocisty (*Eptesicus nilssonii*), mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), nocek Brandta (*Myotis brandtii*), nocek Daubentona (*Myotis daubentonii*), nocek wąsaty (*Myotis mystacinus*), nocek ostrouchy (*Myotis oxygnatus*), borowiec Leislera (*Nyctalus leisleri*), borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*), gacek szary (*Plecotus austriacus*);
- 28 gatunków roślin: orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris*), parzydło leśne (*Aruncus sylvestris*), podrzeń żebrowiec (*Blechnum spicant*), buławnik mieczolistny (*Cephalanthera longifolia*), kukułka plamista (*Dactylorhiza maculata*), kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), goryczka trojeściowa (*Gentiana asclepiadea*), mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*), gółka długoostrogowa (*Gymnadenia conopsea*), wroniec widlasty (*Huperzia selago*), widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), miechera kędzierzawa (*Neckera Crispi*), storczyk męski (*Orchis mascula*), gnidosz błotny (*Pedicularis palustris*), gnidosz rozestany (*Pedicularis sylvatica*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*), paprotnik kolczysty (*Polystichum aculeatum*), pierwiosnek wyniosły, (*Primula elatior*), jeżogłówka pokrewna (*Sparganium angustifolium*), torfowiec ostrolistny (*Sphagnum capillifolium*), torfowiec szorstki (*Sphagnum compactum*), torfowiec Girgensohna (*Sphagnum girgensohnii*), torfowiec dachówkowy (*Sphagnum imbricatum*), torfowiec magellański (*Sphagnum magellanicum*), torfowiec brodawkowaty (*Sphagnum papillosum*), torfowiec Russowa (*Sphagnum russowii*).

Północno-zachodnia część gminy położona jest w **Parku Krajobrazowym Beskidu Małego (PKBM)**, dla którego obowiązują przepisy odrębne zawarte w Rozporządzeniu nr 9/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Małego, zmienionym Rozporządzeniem nr 23/98 Wojewody Bielskiego z dnia 17.12.1998 r. Przybliżona powierzchnia PKBM w części położonej w województwie małopolskim wynosi 9 049,40 ha (ogółem 25 770 ha). Celem utworzenia Parku było zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Małego w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. W celu zachowania harmonijnego krajobrazu oraz zabezpieczenia PKBM przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych utworzono otulinę parku obejmującą północną część gminy (powierzchnia na terenie województwa małopolskiego 11 622,30 ha; ogółem 22 253 ha).

Zgodnie z § 3 rozporządzenia, „w celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, przy równoczesnym rozwoju funkcji dydaktyczno-naukowych, turystycznych i rekreacyjnych, na terenie Parku i jego otuliny obowiązuje stosowanie następujących ogólnych zasad i kierunków działania:

1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
2. Ochrona środowiska i krajobrazu przed:
 - zakłóceniami stosunków wodnych,
 - degradacją gleb i szaty roślinnej,
 - zanieczyszczeniami powietrza,
 - zakłóceniami harmonii w krajobrazie.
3. Czynna ochrona środowiska poprzez:
 - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska,
 - prawidłową politykę przestrzenną,
 - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
4. Prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający realizację celów wymienionych w § 1 rozporządzenia”.

Na terenie gminy Stryszawa zlokalizowanych jest **10 pomników przyrody ożywionej i 1 pomnik przyrody nieożywionej**. Ich zestawienie wraz z informacją o lokalizacji prezentują poniższe tabele:

Tab.5. Pomniki przyrody ożywionej w gminie Stryszawa.

Lp.	Obiekt	Wymiary drzewa		Lokalizacja	Uwagi
		obwód pnia (cm)	wysokość (m)		
1	lipa	320	19	Lachowice 46 os. Pająkówka	działka nr 1408/2
2	cis	204	12	Lachowice 436 os. Zagrody	działka nr 2957/1
3	sosna wejmutka	229	28	Lachowice przy drodze do os. Wojtaszki	działka nr 242/6687
4	modrzew	252	23	Stryszawa	działka nr 10747/2 ogród k/ leśniczówki
5	cis	117	7	Krzeszów parafia kościoła rzymsko-katolickiego	działka nr 701/1 w ogrodzie parafialnym
6	świerk	460	30	Stryszawa Nadleśnictwo Sucha	oddz. 306a
7	dąb szypułkowy	410	25	Targoszów 75 os. Brańkówka	działka nr 8710 rozpiętość korony ok. 20 m
8	dąb szypułkowy	350	20	Krzeszów ośrodek zdrowia	działka nr 482/4
9	klon jawor	350	22	Kuków 22	działka nr 602
10	dąb szypułkowy	375	-	Lachowice 436 os. Zagrody	działka nr 2957/2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stryszawa.

Tab.6. Pomnik przyrody nieożywionej w gminie Stryszawa.

Lp.	Obiekt	Wymiary obiektu		Lokalizacja	Uwagi
		wysokość (m)	długość (km)		
1	Grupa skałek piaskowców	5-7	0,5	Krzeszów Zachodnia część masywu Żurawnicy, w strefie grzbietowej i na północnych stokach	Zbudowane z gruboławicowych piaskowców ciężkowickich o interesującym ukształtowaniu geomorfologicznym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stryszawa.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu sieci ekologicznej **ECONET-PL**, konkretnie obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym – **40M Beskidu Żywieckiego**, sięgającego poprzez granicę państwową w terytorium słowackie. Północna i zachodnia części gminy znajdują się natomiast w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym – **30K**

Beskidu Małego. Wymienione powyżej obszary węzłowe przenikają się wzajemnie zwłaszcza na obszarze gminy. Północno-wschodni fragment sołectwa Stryszawa położony jest natomiast w korytarzu ekologicznym o znaczeniu krajowym – **70K Beskidu Makowskiego i Wyspowego.**

10.2. Lasy ochronne

Na terenie gminy Stryszawa, za **lasy ochronne** uznane zostały lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej około 3356 ha, podlegające Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Zarząd sprawuje Nadleśnictwo Sucha, a lasy znajdują się w obrębie Sucha. W południowo-zachodniej części gminy, w Hucisku, znajduje się ponadto łącznie 131,28 ha terenów pozostający z zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia, w obrębie leśnym Jeleśnia, w obrębie ewidencyjnym Hucisko.

10.3. Strefy ochronne ujęć wody

Dla całego obszaru zlewni Stryszawki (powyżej ujęcia) została wyznaczona strefa pośrednia ochrony sanitarnej ujęcia wody. Decyzja Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku Białej nr OS. II – 7211/116/84 z dnia 09.01.1985r. wprowadza następujące zakazy dla tego terenu:

- wprowadzania ścieków do wody i gruntu,
- wydobywania kruszywa z rzeki,
- grzebania zwierząt,
- pojenia w rzece bydła i trzody chlewnej,
- tworzenia wysypisk śmieci,
- stosowania środków ochrony roślin i nawożenia w odległości mniejszej niż 50 m od rzeki.

Na terenie gminy Stryszawa znajdują się ponadto trzy inne strefy dla ujęć powierzchniowych. W miejscowości Stryszawa znajduje się ujęcie o nazwie "Stryszawa-Siwcówka". Strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej zewnętrznej dla ujęcia wody z potoku Siwcówka ustanowione zostały decyzją nr 91/25/2001 Starosty Suskiego (znak WS-6223/S/6/1/2001/IG) z dnia 27.08.2001r. W bezpośredniej strefie ujęcia zabrania się użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją wody. Ponadto nakazuje się:

- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać wody deszczowe w taki sposób, aby nie mogły one przedostawać się do urządzeń służących do poboru wody,
- szczelnie odprowadzać poza granicę strefy ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych dla osób zatrudnionych przy urządzeniach służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody.

W zewnętrznej pośredniej strefie ujęcia wprowadza się następujące zakazy, nakazy i ograniczenia:

- wprowadzania ścieków do wód,
- rolniczego wykorzystania ścieków,
- lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt,
- składowania odpadów i śmieci,
- wydobywania żwiru otoczków i materiału skalnego,
- używania chemicznych środków ochrony roślin oraz mycia urządzeń po tych środkach,
- możliwość stosowania samolotów do przeprowadzania zabiegów leśnych na terenie strefy powinna być konsultowana z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną właściwą miejscową,
- możliwość zrzutu szczepionek przeciwko wściekliźnie należy konsultować z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.

W miejscowości Stryszawa znajduje się również ujęcie "Stryszawa-Steczki, Kotliki". Strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej zewnętrznej dla ujęcia wody z potoku Czarna ustanowione zostały decyzją nr 91/24/2001 Starosty Suskiego (znak WS-6223/S/7/1/2001/IG) z dnia 27.08.2001r. W strefach tych obowiązują identyczne zakazy, nakazy i ograniczenia jak dla stref od ujęcia "Stryszawa-Siwcówka".

W miejscowości Targoszów znajduje się ujęcie wody z potoku Targoszówka. Strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej dla tego ujęcia ustanowiono decyzją nr WS.IG.6223/6/4/07 Starosty Suskiego z dnia 16.04.2007r. Na terenie tym wprowadza się następujące zakazy, nakazy i ograniczenia:

- zabrania się użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody,
- nakazuje się:

- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać wody deszczowe w taki sposób, aby nie mogły one przedostawać się do urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody.

W chwili obecnej realizowane jest ujęcie na potoku Wątrobowym (Lachowice Mizioły), z którego woda ma zasilać wodociąg w miejscowości Lachowice. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu, dla ujęcia tego nie były ustanowione strefy ochronne.

Na terenie gminy Stryszawa znajdują się cztery ujęcia wód podziemnych. W miejscowości Lachowice (decyzją nr WS.EL.6223/6/4/07 Starosty Suskiego z dnia 09.08.2007r.) ustanowiono strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia St-1, zlokalizowanego na terenie Gimnazjum w Lachowicach. W miejscowości Pewelka, decyzją nr WS.IG.6223/6/5/07 Starosty Suskiego z dnia 10.12.2007r., ustanowiono strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia K-1. W strefach tych obowiązują identyczne zakazy, nakazy i ograniczenia jak dla strefy od ujęcia wody z potoku Targoszówka. Dwa kolejne ujęcia wód podziemnych znajdują się w miejscowości Stryszawa (decyzja nr WS.TJ.6223/6/3/05) oraz w miejscowości Hucisko (decyzja nr OS.II.7211/82/86).

10.4. Dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym

Podstawową zasadą, na której powinna opierać się polityka zagospodarowania przestrzennego jest zasada zrównoważonego rozwoju, zdefiniowana w raporcie G. H. Brudtlanda "Nasza wspólna przyszłość" (1987 r.), opracowanym przez Światową Komisję Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zrównoważony rozwój został określony, jako proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom. Wyodrębnione zostały trzy główne obszary, na których należy skoncentrować się przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju: ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi, wzrost gospodarczy i sprawiedliwy podział korzyści z niego wynikających oraz rozwój społeczny. Na bazie zasady zrównoważonego rozwoju oparte zostały poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym. Zostały one zapisane w tzw. Protokołach do Konwencji Narodów Zjednoczonych, do których przystąpiła również Polska. Wśród tych Konwencji należy

wymienić:

- Konwencję o zakazie używania technicznych środków oddziaływania na środowisko w celach militarnych lub jakichkolwiek innych celach wrogich, Genewa 1977,
- Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, Genewa 1979,
- Konwencję w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczący długofalowego finansowania wspólnego programu monitoringu i oceny przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP), 1979,
- Konwencję z w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie zmniejszania emisji tlenków azotu lub ich transgranicznych strumieni, 1979,
- Konwencję w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie dalszego ograniczenia emisji siarki, 1979,
- Konwencję Wiedeńską o ochronie warstwy ozonowej, Wiedeń 1985,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, Montreal 1987,
- Konwencję o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, Espoo 1991,
- Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Nowy Jork 1992,
- Konwencję w sprawie zmian klimatu, Kyoto 1997,
- Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska, Aarhus 1998 r.

10.5. Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, zostały zapisane w uchwałach, dyrektywach i rozporządzeniach Rady Unii Europejskiej. Wśród najważniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska, należy wymienić:

- Dyrektywę Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady

w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,

- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 r. w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji środowiska,
- Dyrektywę Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku,
- Rozporządzenie Rady 3254/91/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Rozporządzenie Rady 1836/93/EWG z dnia 29 czerwca 1993 r. w sprawie dobrowolnego uczestnictwa firm przemysłowych w systemie zarządzania ochroną środowiska i przeglądów ekologicznych,
- Dyrektywę 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Dyrektywę 96/61/EC z 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń,
- Dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów,
- Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

10.6. Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym mają odzwierciedlenie w prawodawstwie polskim, co związane jest z koniecznością jego dostosowania do prawa unijnego. Na szczeblu krajowym podstawowymi dokumentami określającymi cele ochrony środowiska są:

- przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- uchwalona 22 maja 2009 roku „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Polityka ekologiczna jest dokumentem strategicznym, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu,
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze,

- ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach,
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

10.7. Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim i powiatowym

Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014 przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XI/133/07 z dnia 24 września 2007 r. Dokument wymienia długoterminowe i krótkoterminowe działania w ramach polityki ochrony środowiska dla następujących elementów:

- powietrze atmosferyczne,
- hałas,
- promieniowanie elektromagnetyczne,
- ochrona zasobów wodnych,
- gleby,
- środowisko przyrodnicze,
- biotechnologie i organizmy zmodyfikowane genetycznie,
- lasy,
- zasoby surowców mineralnych,
- zagrożenia naturalne
- poważne awarie przemysłowe.

Na szczeblu powiatu dokumentami analizowanymi jako tło dla zagadnień ochrony środowiska są Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Suskiego na lata 2004-2007 wraz z perspektywą do 2011 roku. Długoterminowe cele powiatowego programu ochrony środowiska do 2011 roku to:

- kształtowanie postaw społeczeństwa w zakresie działań proekologicznych,
- ochrona zasobów wód powierzchniowych, zasobów wód podziemnych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu,

- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem pyłem zawieszonym i pyłem azbestowym,
- minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost odzysku i recyklingu odpadów oraz bezpieczne unieszkodliwianie pozostałych odpadów,
- ochrona gleby i powierzchni ziemi,
- ochrona różnorodności biologicznej oraz ochrona lasów,
- ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym,
- zapobieganie zagrożeniom naturalnym i poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja ich skutków,
- systemowe monitorowanie stanu środowiska.

Plan Gospodarki Odpadami wyznacza m.in. cele długoterminowe na lata 2008 - 2015:

- rozwój regionalnego systemu zagospodarowania odpadów,
- wdrożenie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów (kompostownia w Suchej Beskidzkiej),
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- kontynuacja kształcenia i edukacji społeczeństwa w zakresie gospodarowania odpadami,
- kontynuacja działań w zakresie likwidacji „dzikich wysypisk”.

10.8. Dokumenty gminne zawierające cele ochrony środowiska

Najważniejszymi dokumentami dotyczącymi problematyki ochrony środowiska na terenie gminy Stryszawa są:

- Strategia Rozwoju Gminy Stryszawa,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Stryszawa na lata 2004 – 2015,
- Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Stryszawa na lata 2004 – 2015.

W **Strategii Rozwoju Gminy Stryszawa**, sformułowano następującą deklarację misji: „Władze gminy Stryszawa, przy ścisłej współpracy z sektorem biznesu, organizacjami pozarządowymi jak i gminami ościennymi oraz przedstawicielami wszystkich szczebli podziału administracyjnego kraju, dążyć będą do zapewnienia zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz ogólnej poprawy jakości życia mieszkańców. W naszej polityce prorozwojowej szczególne miejsce zajmować będą zagadnienia związane z turystyką wiejską opierającą się o rolnictwo oraz małą i średnią przedsiębiorczością. To te dwie

dziedziny stanowiąc będą główną siłą napędową progresu społeczno – gospodarczego Stryszawy. Za priorytet w działaniach rozwojowych przyjmujemy zapewnienie odpowiedniej infrastruktury technicznej, która jest niezbędna dla ochrony tak cennego dla nas środowiska naturalnego. Podejmować będziemy także szereg inicjatyw skupionych wokół idei przyjaznego klimatu dla przedsiębiorczości. Naszym znakiem rozpoznawczym będzie nie tylko typowo rodzinna oferta turystyczna, ale przede wszystkim lokalne tradycje rękodzielnicze, zwłaszcza związane z wyrobami z drewna. Dążyć więc będziemy do zapewnienia naszym mieszkańcom dobrych warunków zamieszkania i samorealizacji, przedsiębiorcom – możliwości osiągnięcia sukcesu gospodarczego, a turystom – przyjemnego i spokojnego odpoczynku.” Według strategii, jednym z celów strategicznych wyznaczonym w ramach domeny „Rozwój turystyki wiejskiej w gminie Stryszawa”, jest optymalne i zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju wykorzystanie walorów środowiska naturalnego. W ramach tego celu wyznaczono następujące cele operacyjne:

- Dbanie o estetykę w gminie,
- Rozwój infrastruktury technicznej,
- Szeroka i ciągła edukacja związana z ochroną środowiska,
- Zorganizowany system pozyskiwania środków zewnętrznych na inwestycje w gminie, zwłaszcza związane z turystyką i ochroną środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Stryszawa na lata 2004 – 2015, określono następujące cele strategiczne:

- przywrócenie jakości wód powierzchniowych do wymaganych standardów oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania,
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Stryszawa do wymaganych standardów,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy i spełnienie obowiązujących standardów w zakresie poziomu hałasu,
- ograniczanie i monitoring promieniowania elektromagnetycznego,
- wzbogacenie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych,
- ukształtowanie i ochrona gminnego systemu obszarów ochronnych,
- racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i surowców mineralnych,
- zapobieganie zagrożeniom naturalnym i poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia,
- zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy Stryszawa, kształtowanie postaw proekologicznych jej mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska.

W programie ochrony środowiska, dla wymienionych celów strategicznych, wprowadzone zostały zapisy dotyczące celów długoterminowych oraz celów krótkoterminowych i kierunków działań.

Według **Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Stryszawa na lata 2004 – 2015** „najważniejszym zadaniem strategicznym gminy w zakresie gospodarki odpadami jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania.” Realizacji zadania strategicznego Służyć będzie „szereg przedsięwzięć, m.in. doskonalenie rozwiązań organizacyjnych w zakresie segregacji odpadów i gospodarowania odpadami opakowaniowymi”. „Celem nadrzędnym jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów "u źródła", odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nie wykorzystanych”. Do osiągnięcia celu nadrzędnego wyznaczono następujące zadania:

- rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów,
- wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- bieżąca likwidacja dzikich wysypisk,
- unieszkodliwianie i wykorzystanie, osadów ściekowych,
- propagowanie czystej produkcji,
- eliminacja praktyk nieprawidłowego postępowania z odpadami,
- monitorowanie podejmowanych działań z zakresu gospodarki odpadami,
- edukacja ekologiczna.

W Planie Gospodarki Odpadami wyznaczono następujące cele ogólne:

- Oszczędność zasobów naturalnych poprzez recykling odpadów,
- Rozpowszechnienie idei selektywnej zbiórki odpadów oraz ograniczenie ilości produkowanych odpadów komunalnych u źródła,
- Usprawnienie procesu zarządzania strategicznego w gminie, poprzez wprowadzenie efektywnych działań ukierunkowanych na osiągnięcie priorytetów lokalnej społeczności,
- Rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- Wykorzystanie bioodpadów do produkcji kompostu i jego przyrodnicze wykorzystanie.

W Planie Gospodarki Odpadami wyznaczono również cele szczegółowe do roku 2006, 2010 i 2015.

W zakresie **gospodarki wodno-ściekowej** gmina dąży i będzie dążyć do rozbudowy systemu wodno-kanalizacyjnego. Gmina Stryszawa ma bardzo zróżnicowany system zaopatrzenia w wodę. Mieszkańcy korzystają ze zbiorczych i lokalnych wodociągów oraz z własnych ujęć – studni kopanych. Na terenie gminy nie ma niedoboru wody, a ujmowana woda jest dobrej jakości. Według danych GUS na rok 2009, długość wodociągowej sieci rozdzielczej wynosiła ok. 56,6 km, natomiast sieci kanalizacyjnej – 40 km. Porównując tą wartość z innymi gminami uznać można, że sieć wodociągowa na terenie gminy Stryszawa jest słabo rozwinięta. Jedynie ok. 34,3% mieszkańców gminy posiada możliwość korzystania z sieci wodociągowej. Źródłami zaopatrzenia w wodę gminy, są:

- ujęcie wody na potoku Siwcówka (zaopatruje wodociąg *Stryszawa - Siwcówka*),
- ujęcie wody na potoku Czerna (zaopatruje wodociąg *Stryszawa - Steczki, Kotliki*),
- ujęcie wody na potoku Targoszówka (zaopatruje wodociąg *Targoszów – Krzeszów - Kuków*).
- ujęcie wody na Wątrobowym potoku (Lachowice Mizioły) - w trakcie realizacji (zaopatrywać będzie wodociąg *Lachowice*).

Ponadto na terenie gminy Stryszawa znajdują się 4 ujęcia wody podziemnej, tj.:

- w miejscowości Lachowice
- w miejscowości Pewelka,
- w miejscowości Stryszawa,
- w miejscowości Hucisko.

Stan techniczny zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę w większej części gminy jest dobry i nie występują istotne ograniczenia w dostarczaniu mieszkańcom dostatecznej ilości wody. W celu niezawodnej dostawy wody do picia oraz do procesów związanych z pozostałą działalnością mieszkańców, sieć wodociągowa będzie systematycznie rozbudowywana zgodnie z postępującym zainwestowaniem terenów. Celem rozwoju infrastruktury z zakresu systemu zaopatrzenia w wodę jest zapewnienie mieszkańcom gminy oraz pozostałym odbiorcom wymaganej ilości i jakości wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, oraz zwiększenie niezawodności funkcjonowania systemów wodociągowych. Rozwój systemów wodociągowych powinien obejmować zarówno modernizację istniejącego systemu, jak i jego rozwój dostosowany do systematycznie zwiększającego się zainwestowania na terenie gminy.

Wyposażenie gminy w sieć kanalizacji sanitarnej jest niewystarczające, ale co najistotniejsze – sieć jest cały czas rozbudowywana. W latach 2007-2009 w gminie Stryszawa przybyło blisko 25,26 km sieci kanalizacyjnej. Istotnym problemem

ograniczającym rozwój sieci kanalizacyjnej jest ukształtowanie terenu oraz rozproszenie zabudowy.

Na terenie Gminy Stryszawa funkcjonuje jedna gminna oczyszczalnia ścieków. Centrum wsi Stryszawa (tj. osiedla Wygoda i Sejkówka) obsługiwane jest przez małą biologiczną oczyszczalnię ścieków typu BIOCERE o przepustowości 33 m³/ dobę. Do oczyszczalni są odprowadzane ścieki gospodarcze z gospodarstw domowych i obiektów użyteczności publicznej. Całkowita długość sieci kanalizacyjnej wynosi ok. 40 km i stanowi własność gminy. Pozostała część gminy posiada przydomowe zbiorniki na nieczystości płynne, okresowo wybieralne.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych określa, które aglomeracje powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia. Ponadto określa przedsięwzięcia w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji. Według KPOŚK, gmina Stryszawa należy do aglomeracji Sucha Beskidzka, która powinna być obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w Suchej Beskidzkiej. Gmina planuje jednak zlokalizowanie na swoim terenie oczyszczalni ścieków w miejscowości Stryszawa, która docelowo miałaby obsługiwać całą gminę. Ma to związek z faktem, iż teren gminy położony jest prawie w całości w zlewni Stryszawki, na której w Suchej Beskidzkiej zlokalizowane jest ujęcie wody pitnej – tak więc lokalizacja oczyszczalni powyżej ujęcia jest uzasadniona. Wprowadzoną w Studium propozycję realizacji na terenie gminy Stryszawa oczyszczalni ścieków, traktować należy jako rozwiązanie alternatywne w stosunku do możliwości odprowadzenia ścieków do oczyszczalni w Suchej Beskidzkiej. Wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę winno być uzależnione od możliwości objęcia zbiorczym systemem kanalizacji.

Polityka rozwoju systemów kanalizacyjnych będzie stopniowo zmierzać do wyposażenia całości zwartych terenów osadniczych gminy w system odprowadzania i oczyszczania ścieków przy spełnieniu wymaganych standardów obsługi. Za najkorzystniejszą z punktu widzenia ochrony zasobów wodnych tego obszaru uznaje się realizację kompleksowego programu budowy kanalizacji z odprowadzaniem ścieków do oczyszczalni. Na terenach zabudowy rozproszonej za najkorzystniejsze pod względem ekonomicznym uznać należy rozwiązania indywidualne tj. przydomowe (grupowe) oczyszczalnie ścieków. Ich realizacja oczywiście musi ewentualnie ograniczenia wynikające z lokalnych warunków hydrogeologicznych. W przypadku udostępnienia nowych, większych terenów pod zabudowę jako zasadę przyjmować powinno się uzbrojenie w kanalizację sanitarną, równocześnie z budową sieci wodociągowej.

11. OCENA UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Projekt studium zawiera szereg ustaleń mających istotne znaczenie dla funkcjonowania i ochrony środowiska. Należą do nich przede wszystkim zaprojektowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Projekt studium uwzględnia bezpośrednio cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, oraz pośrednio w odniesieniu do szczebla międzynarodowego i wspólnotowego, których dokumenty mają swoje przełożenie w polskim prawodawstwie. W projekcie studium zapisano, że rozwój przestrzenny poszczególnych jednostek osadniczych przebiegać będzie m.in. w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, co ma swoje odniesienie zarówno do dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych, jak i krajowych. Ponadto przy opracowywaniu projektu studium uwzględniono polskie ustawodawstwo z zakresu ochrony środowiska. Na omawianym obszarze gminy Stryszawa wyznaczony został specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”.

Aktualny stan środowiska oraz ustalenia w zakresie kierunków zagospodarowania terenu zapisane w studium, wymagają uwzględnienia potrzeb wynikających z ochrony środowiska i prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody. W projekcie studium wprowadzono zapisy dotyczące obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego, kierunków kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, dóbr kultury współczesnej.

W ramach obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody projekt zmiany studium odnosi się do poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (w tym podlegających ochronie prawnej):

- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”,
- Park Krajobrazowy Beskidu Małego,
- pomniki przyrody,
- lasy ochronne,
- EKONET,
- strefy ochrony sanitarnej ujęć wody,

- tereny stanowiące lokalne powiązania pomiędzy kompleksami terenów zielonych i otwartych,
- wody powierzchniowe i podziemne,
- jakość powietrza i klimat akustyczny,
- kształtowanie współczesnego krajobrazu kulturowego.

Według zapisów studium „głównymi działaniami w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej powinny być:

- ograniczanie rozpraszania zabudowy w terenach rolnych,
- zachowanie i tworzenie zadrzewień oraz trwałych użytków zielonych o znaczeniu przeciwoerozyjnym,
- zalesianie terenów o słabej przydatności dla produkcji rolniczej,
- eliminacja lub ograniczenie negatywnego oddziaływania pozarolniczej działalności gospodarczej na otaczające tereny rolne.”

Kolejny rozdział studium odnosi się do występujących na terenie gminy zagrożeń naturalnych:

- zagrożenia ruchami osuwiskowymi,
- zagrożenia powodziowego.

W ramach obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, dóbr kultury współczesnej projekt zmiany studium wyznacza szereg działań, które muszą zostać podjęte:

- w stosunku do obiektów i zespołów zabytkowych,
- w stosunku do stanowisk archeologicznych,
- w stosunku do kapliczek, figur, przydrożnych krzyży.

Ponadto w projekcie zmiany studium określono minimalny zakres merytoryczny do opracowywania planów miejscowych w zakresie kształtowania zabudowy usług publicznych, ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych, ochrony wartości przyrodniczych i infrastruktury technicznej. Ponadto za niezbędne uznaje się wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących m.in.:

- ochrony obiektów i obszarów objętych ochroną prawną w szczególności obszaru NATURA 2000,
- ograniczeń dla zabudowy w terenach zagrożonych ruchami osuwiskowymi zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakazu realizacji nowej zabudowy na terenach czynnych osuwisk,

- zasad ochrony wód podziemnych, a także w strefach sanitarnych ujęć wody pitnej oraz strefach sanitarnych od terenów cmentarzy,
- określenia odległości w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej od brzegów rzek, potoków (z wyjątkiem obiektów wodnych, gospodarki wodnej i leśnej),
- wskaźnika intensywności zabudowy oraz wskaźnika minimalnej wielkości terenu biologicznie czynnego zgodnie z zapisami studium.

Wprowadzone w projekcie studium zapisy uwzględniają ponadto cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu gminy zawarte w wymienionych poniżej dokumentach:

- Strategia Rozwoju Gminy Stryszawa,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Stryszawa na lata 2004 – 2015,
- Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Stryszawa na lata 2004 – 2015.

Ponadto w projekcie studium wprowadzono zapisy dotyczące kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, uwzględniając poszczególne cele ochrony środowiska. Działania w zakresie infrastruktury technicznej usystematyzowane zostały z uwzględnieniem następujących dziedzin:

- zaopatrzenie w wodę,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- energetyka,
- telekomunikacja,
- zaopatrzenie w gaz i ciepło,
- gospodarka odpadami
- odnawialne źródła energii.

W poniższej tabeli przedstawiono sposób uwzględnienia w projekcie studium uwarunkowań ekofizjograficznych zawartych w „Opracowaniu ekofizjograficznym dla obszaru gminy Stryszawa”:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

Tab. 20. Uwarunkowania ekofizjograficzne do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru

Obszary predysponowane do pełnienia funkcji	Przydatność środowiska do omawianej funkcji	Ograniczenia	Sposób uwzględnienia w projekcie studium
<p>przyrodniczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie cennych kompleksów leśnych • Tereny rolne predysponowane do tworzenia nowych zalesień, z licznymi zadrzewieniami i zakrzewieniami • Obudowa biologiczna cieków • Występowanie lokalnych powiązań przyrodniczych • Duże walory krajobrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów środowiska w ramach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obszaru Natura 2000 „Beskid Mały” ○ Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz jego otuliny ○ Pomników przyrody ożywionej i nieożywionej ○ Lasów ochronnych • Zagrożenie występowania ruchów masowych (osuwisk) • Występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla prawdopodobieństwa wystąpienia wody 1% • Zagrożenie występowania erozji wodnej • Podatność na zanieczyszczenia wód podziemnych w miejscach płytko zalegającego zwierciadła 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie cenne kompleksy leśne • Wyznaczenie kategorii terenów, w których dopuszcza się zalesienia (R2, R/ZL, ZE) • Zachowanie została także ciągłość ekologiczna cieków wodnych, poprzez wyznaczenie wzdłuż nich terenów R/ZL, ZE oraz WS • Uwzględnienie głównych kierunków lokalnych powiązań przyrodniczych • Wskazanie działań dotyczących kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego • Uwzględnienie form i obszarów chronionych • Uwzględnienie występowania zagrożeń osuwiskowych i powodziowych i ograniczenie możliwości inwestowania w tych terenach • Wprowadzenie zapisu dotyczącego racjonalnego stosowania zabiegów agrotechnicznych w celu zmniejszenia erozji • Wprowadzenie obowiązku określenia w planach zasad ochrony wód podziemnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

Obszary predysponowane do pełnienia funkcji	Przydatność środowiska do omawianej funkcji	Ograniczenia	Sposób uwzględnienia w projekcie studium
rolniczych, zieleni nieurządzonej i urządzonej oraz ochrony krajobrazu otwartego	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie gleb klas bonitacyjnych IVa i IVb, rzadziej II, IIIa i IIIB • Tereny otwarte zapewniające lokalne powiązania przyrodnicze i swobodną migrację gatunków • Wybitna ekspozycja krajobrazowa czynna i bierna • Korzystne warunki klimatyczne dla rozwoju rolnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów środowiska w ramach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obszaru Natura 2000 „Beskid Mały” ○ Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz jego otuliny • Zagrożenie występowania ruchów masowych (osuwisk) • Zagrożenie występowania erozji wodnej • Podatność na zanieczyszczenia wód podziemnych w miejscach płytko zalegającego zwierciadła 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie terenów gruntów rolnych, otwartych • Uwzględnienie form i obszarów chronionych • Uwzględnienie występowania zagrożeń osuwiskowych i ograniczenie możliwości inwestowania w tych terenach • Wprowadzenie zapisu dotyczącego racjonalnego stosowania zabiegów agrotechnicznych w celu zmniejszenia erozji • Wprowadzenie obowiązku określenia w planach zasad ochrony wód podziemnych
osadnictwa wiejskiego i usług	<ul style="list-style-type: none"> • Istniejąca, rozbudowana struktura osadnicza • Stosunkowo proste warunki gruntowe dla rozwoju osadnictwa na wierzchołkach • Korzystne warunki klimatyczne dla rozwoju osadnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów środowiska w ramach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obszaru Natura 2000 „Beskid Mały” ○ Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz jego otuliny ○ Pomników przyrody żywej i nieożywionej • Podatność na zanieczyszczenia wód podziemnych w miejscach płytko zalegającego zwierciadła 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania • Uwzględnienie form i obszarów chronionych • Wprowadzenie obowiązku określenia w planach zasad ochrony wód podziemnych
powierzchniowej eksploatacji surowców skalnych	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie złóż piaskowców krośnieńskich 	<ul style="list-style-type: none"> • Zasoby przyrodnicze i rolnicza przestrzeń produkcyjna 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie w studium występowania złóż piaskowców krośnieńskich „Kurów” i „Sikorowiec”

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa

Obszary predysponowane do pełnienia funkcji	Przydatność środowiska do omawianej funkcji	Ograniczenia	Sposób uwzględnienia w projekcie studium
zabezpieczenia przed skutkami występowania ruchów masowych	<ul style="list-style-type: none"> • Duże walory krajobrazowe • Występowanie cennych kompleksów leśnych • Tereny rolne predysponowane do tworzenia nowych zalesień, z licznymi zadrzewieniami i zakrzewieniami 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenie występowania ruchów masowych (osuwisk) • Zagrożenie występowania erozji wodnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie występowania zagrożeń osuwiskowych i ograniczenie możliwości inwestowania w tych terenach • Wprowadzenie zapisu dotyczącego racjonalnego stosowania zabiegów agrotechnicznych w celu zmniejszenia erozji
zabezpieczenia przed skutkami powodzi	<ul style="list-style-type: none"> • Obudowa biologiczna cieków 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla prawdopodobieństwa wystąpienia wody 1% • Podatność na zanieczyszczenia wód podziemnych w miejscach płytko zalegającego zwierciadła 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie występowania zagrożeń powodziowych i ograniczenie możliwości inwestowania w tych terenach • Wprowadzenie obowiązku określenia w planach zasad ochrony wód podziemnych

Dla kategorii terenów przeznaczonych do zainwestowania wprowadzone zostały standardy urbanistyczne (powierzchnia zabudowy do powierzchni części budowlanej działki, procent powierzchni biologicznie czynnej, minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek).

Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają ustalenia i zakazy wynikające z położenia gminy w terenach o cennych wartościach przyrodniczych, stanowiących element dziedzictwa przyrodniczego. W projekcie uwzględniono przepisy dotyczące funkcjonowania i ochrony poszczególnych form ochrony przyrody.

Z dokonanej oceny wynika, że projekt studium uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Warunkiem realizacji celów ochrony środowiska będzie przestrzeganie zasad ochrony cennych walorów i zasobów środowiska przyrodniczego, zawartych w projekcie studium.

12. OKREŚLENIE PRZEWIDYWALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Dla kompletnego zdefiniowania następstw realizacji projektu studium dla środowiska przyrodniczego, należy określić: charakter, zakres czasowy, trwałość, negatywne oraz pozytywne oddziaływania projektu. Każda realizacja ustaleń studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego oddziaływać będzie na poszczególne komponenty środowiska (stan powietrza, wód i gruntów, stan flory i fauny, ukształtowanie powierzchni ziemi, zabytki, dobra materialne, krajobraz, ludzi). Forma i rozmiar oddziaływań zależy od przeznaczenia terenu i wielkości elementu tworzącego zmiany.

12.1. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”.

- Oddziaływania negatywne – pośrednie, krótkoterminowe i chwilowe:
 - nie przewiduje się występowania znaczących niekorzystnych oddziaływań, wynikających z wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania zaproponowanych w projekcie studium, na cele i przedmiot ochrony Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”, oraz jego integralność ze względu na brak nowych potencjalnych źródeł znaczących oddziaływań;
 - przewiduje się, że oddziaływanie nowo wyznaczonych terenów zabudowy usługowo-produkcyjnej U/P (wokół istniejącego zakładu usługowo-produkcyjnego), wprowadzonych kosztem wyznaczonych w obowiązującym planie, terenów mieszkaniowych i obsługi rekreacyjno-turystycznej, przy południowo-wschodnim krańcu obszaru Natura 2000 w Kukowie, zależeć będzie od charakteru prowadzonej tam działalności usługowo-produkcyjnej. Podstawą zaliczenia działalności usługowo-produkcyjnej do kategorii uciążliwych, powinien być wynik przeprowadzonej procedury oddziaływania na środowisko, dla konkretnie realizowanego na tym terenie przedsięwzięcia. W chwili obecnej podstawową formą działalności na obszarze U/P w Kukowie jest przetwórstwo drewna. Zmiana ta nie będzie mieć negatywnego wpływu na integralność obszaru Natura 2000 i jego powiązania z terenami cennymi przyrodniczo, ze względu na fakt, iż nie stanowi ona

poszerzenia terenów przeznaczonych do zainwestowania oraz nie znajduje się w strefie lokalnych i regionalnych powiązań przyrodniczych;

- o przewiduje się, że nieznaczne uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej położonej w granicach obszaru Natura 2000 w Targoszowie nie będą stanowić źródła znaczącego niekorzystnego oddziaływania na ten obszar, jego integralność i powiązania z terenami cennymi przyrodniczo oraz ochronę gatunkową występujących na tym obszarze gatunków siedlisk, roślin i zwierząt;
- o Wszelkie inne możliwe oddziaływania będą wynikać z opisanych poniżej oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego;
- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - o uwzględnienie w projekcie studium Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”. Ponadto, według zapisów studium, na etapie planów miejscowych należy wprowadzić ustalenia dotyczące ochrony obiektów i obszarów objętych ochroną prawną w szczególności obszaru NATURA 2000;
 - o w projekcie studium nie projektuje się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania które ingerowałyby w drożność przebiegającego przez obszar Natura 2000 w Kukowie, potencjalnego korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Korytarze Ekologiczne w Małopolsce” (INoS UJ, IOP PAN, Kraków 2005);
 - o zachowana została integralność obszaru Natura 2000 oraz główne jego powiązania z cennym przyrodniczo otoczeniem, wykraczającym poza obszar gminy;
 - o w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania z terenów usługowo-produkcyjnych U/P, w projekcie zmiany studium wprowadzono zapis, iż „dla terenów U/P położonych w obszarze Natura 2000 oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych” oraz regulacje dotyczące ograniczenia zanieczyszczeń powietrza (służące równocześnie poprawie klimatu akustycznego gminy) pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych – ograniczenie to osiągnęte będzie poprzez:
 - „modernizację istniejących zakładów w kierunku minimalizacji ilości emitowanych zanieczyszczeń,
 - dopuszczenie lokalizacji nowych emitorów zanieczyszczeń tylko pod warunkiem zachowania wymogów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego określonych w przepisach odrębnych”.

12.2. Park Krajobrazowy Beskidu Małego

- Oddziaływania negatywne:
 - nie przewiduje się występowania znaczących niekorzystnych oddziaływań, wynikających z wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania zaproponowanych w projekcie studium na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz jego otuliny, ze względu na brak nowych potencjalnych źródeł znaczących oddziaływań;
 - przewiduje się, że oddziaływanie nowowyznaczonych terenów zabudowy usługowo-produkcyjnej U/P (wokół istniejącego zakładu usługowo-produkcyjnego), wprowadzonych kosztem wyznaczonych w obowiązującym planie, terenów mieszkaniowych i obsługi rekreacyjno-turystycznej, położone w otulinie parku krajobrazowego w Kukowie, zależęć będzie od charakteru prowadzonej tam działalności usługowo-produkcyjnej. Podstawą zaliczenia działalności usługowo-produkcyjnej do kategorii uciążliwych, powinien być wynik przeprowadzonej procedury oddziaływania na środowisko, dla konkretnie realizowanego na tym terenie przedsięwzięcia; Zmiana ta nie będzie mieć negatywnego wpływu na powiązania pomiędzy terenami cennymi przyrodniczo na terenie parku krajobrazowego i jego otuliny, ze względu na fakt, iż nie stanowi ona poszerzenia terenów przeznaczonych do zainwestowania oraz nie znajduje się w strefie lokalnych i regionalnych powiązań przyrodniczych;
 - przewiduje się, że wprowadzone w projekcie studium poszerzenia i uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej w granicach parku krajobrazowego i jego otuliny, nie będą stanowić źródła znaczącego niekorzystnego oddziaływania na te obszary;
 - wszelkie inne możliwe oddziaływania będą wynikać z opisanych poniżej oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego;
- Oddziaływania pozytywne:
 - uwzględnienie w projekcie studium Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz jego otuliny. Według zapisów studium, w planach miejscowych należy wprowadzić ustalenia dotyczące obiektów i obszarów objętych ochroną prawną;
 - W projekcie studium nie projektuje się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, które ingerowałyby w drożność przebiegającego przez obszar Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz jego otuliny w Kukowie, Krzeszowie

- i Targoszowie, potencjalnego korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Korytarze Ekologiczne w Małopolsce” (INoS UJ, IOP PAN, Kraków 2005);
- o zachowana została także ciągłość ekologiczna cieków wodnych, poprzez wyznaczenie wzdłuż nich terenów gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) terenów gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE) oraz terenów wód śródlądowych wraz z obudową biologiczną (WS);
 - o zgodnie z zapisami studium, w terenach:
 - R/ZL – utrzymuje się m.in. rolnicze użytkowanie gruntów do czasu wprowadzenia zalesień, zakazuje się realizacji nowej zabudowy oraz dopuszcza się m.in. wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień,
 - ZE – utrzymuje się istniejące zasoby ekologiczne w szczególności zadrzewienia i zakrzewienia, rolnicze użytkowanie gruntów, zakazuje się realizacji nowej zabudowy oraz dopuszcza się m.in. wprowadzanie zalesień,
 - WS – utrzymuje się istniejące cieki i zbiorniki wodne wraz z obudową biologiczną, wyklucza się zabudowę, za wyjątkiem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną oraz służących zabezpieczeniu przeciwpowodziowym i przeciwerozyjnym;
 - o w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania z terenów usługowo-produkcyjnych U/P, w projekcie zmiany studium wprowadzono zapisy dotyczące ograniczenia zanieczyszczeń powietrza (służące równocześnie poprawie klimatu akustycznego gminy) pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych – ograniczenie to osiągnęte będzie poprzez:
 - ”modernizację istniejących zakładów w kierunku minimalizacji ilości emitowanych zanieczyszczeń,
 - dopuszczenie lokalizacji nowych emitorów zanieczyszczeń tylko pod warunkiem zachowania wymogów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego określonych w przepisach odrębnych”.

12.3. Różnorodność biologiczna

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i wtórne, średnio- i długoterminowe, stałe:
 - o zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w wyniku budowy nowych obiektów, ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu;

- o wyznaczenie dodatkowych terenów pod zabudowę co może przyczynić się do zacierania naturalnych szlaków migracyjnych organizmów żywych (oddziaływanie negatywne w niewielkim zakresie);
- o ustalenia studium nie wskazują na konieczność zachowania minimalnej odległości nowopowstającej zabudowy od lasów; sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej;
- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - o minimalizacja negatywnych oddziaływań poprzez wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków;
 - o zapisy dotyczące utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy:
 - „zachowanie najcenniejszych przyrodniczo i charakteryzujących się największą bioróżnorodnością terenów gminy,
 - ochronę terenów o wysokich wartościach przyrodniczych jako głównych elementów systemu przyrodniczego,
 - kształtowanie trwałej sieci korytarzy ekologicznych łączących główne kompleksy leśne z otoczeniem,
 - zachowanie korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków i rzek z uwzględnieniem połączeń z terenami otwartymi i kompleksami leśnymi.”
 - o umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez dbałość o zachowanie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym. W studium wyznaczono nieznaczące ilości nowych terenów pod zainwestowanie w odniesieniu do wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych;
 - o w projekcie studium wyznaczono kategorie terenów, w których dopuszcza się zalesienia - są to tereny gruntów rolnych predysponowane do zalesień (R2), tereny gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) tereny gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE);
 - o zachowana została także ciągłość ekologiczna cieków wodnych, poprzez wyznaczenie wzdłuż nich terenów gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) terenów gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE) oraz terenów wód śródlądowych wraz z obudową biologiczną (WS);
 - o uwzględnienie ochrony terenów położnych w obszarze Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały” oraz w Parku Krajobrazowym Beskidu Małego (PKBM). Zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących w ramach tych obszarów chronionych;

- o w projekcie studium nie wyznacza się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, które ingerowałyby w drożność przebiegającego przez obszar gminy potencjalnego korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Korytarze Ekologiczne w Małopolsce” (INoS UJ, IOP PAN, Kraków 2005); projekt studium uwzględnia również zachowanie i utrzymanie głównych kierunków lokalnych powiązań przyrodniczych;
- o wprowadzono zakaz lokalizacji tras i wyciągów narciarskich w korytarzach ekologicznych i powiązaniach przyrodniczych wskazanych na rysunku uwarunkowań;
- o ochrona istniejących pomników przyrody ożywionej i nieożywionej oraz innych obiektów lub obszarów obejmowanych ochroną przez gminę w ramach posiadanych kompetencji;
- o wyznaczenie zasięgu lasów ochronnych na rysunku studium;
- o uwzględnienie położenia gminy w zasięgu sieci ekologicznej ECONET-PL o znaczeniu międzynarodowym (40M Beskid Żywiecki) oraz krajowym (30K Beskid Mały, 70K Beskid Mały i Wyspowy);
- o wyznaczenie w studium zapisów odnoszących się do środowiska przyrodniczego niezbędnych do wprowadzenia do przyszłych planów miejscowych.

12.4. Ludzie

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, skumulowane, krótkoterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe:
 - o wzrost poziomu hałasu i zanieczyszczeń na terenach nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej;
 - o wzrost poziomu hałasu i zanieczyszczeń generowanego przez ruch pojazdów na terenach przeznaczonych do zainwestowania;
- Oddziaływanie pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe
 - uwzględnia się działania z zakresu zaopatrzenia w wodę:
 - „utrzymanie w dobrym stanie technicznym ujęć wody w tym wykonywanie przeglądów i remontów,
 - utrzymanie w dobrym stanie technicznym sieci wodociągowych i związanych z systemem urządzeń,

- zapewnienie możliwości zmiany źródeł i kierunków zasilania poszczególnych sołectw, poprzez budowę zbiorników wodociągowych, mających za zadanie rezerwowanie wody na wypadek remontów lub sytuacji awaryjnych oraz służących jako zbiorniki przeciwpożarowe,
- optymalizacja wykorzystania istniejących instalacji”;
- w studium wskazuje się następujące wymagania w zakresie rozwoju systemu oczyszczania i odprowadzania ścieków:
 - „utrzymanie w dobrym stanie technicznym oczyszczalni ścieków, obiektów, urządzeń oraz sieci kanalizacyjnej,
 - systematyczny rozwój sieci uwzględniający jak największe ilości ścieków socjalno-bytowych,
 - zapewnienie szczelności systemu; ograniczenie do minimum dopływu wód infiltracyjnych,
 - na terenach nieskanalizowanych uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez wyeliminowanie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych”;
- w ramach poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, w ustaleniach studium wprowadza się zapisy:
 - „celem rozwoju infrastruktury z zakresu systemu zaopatrzenia w wodę jest zapewnienie mieszkańcom gminy oraz pozostałym odbiorcom wymaganej ilości i jakości wody”,
 - „polityka rozwoju systemów kanalizacyjnych będzie stopniowo zmierzać do wyposażenia całości zwartych terenów osadniczych gminy w system odprowadzania i oczyszczania ścieków przy spełnieniu wymaganych standardów obsługi”,
 - „zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom niezawodnych dostaw mocy i energii elektrycznej o wymaganym standardzie”,
 - „w przypadku przejścia projektowanej linii 110 kV przez tereny zainwestowane oraz przewidywane do zainwestowania, tam gdzie jest to możliwe, linia 110 kV wykonana powinna zostać w wersji kablowej”,
 - „uzyskanie na obszarze całej gminy ogólnopolskich standardów jakości i dostępu do sieci telekomunikacyjnej”,
 - dotyczące funkcji, rodzaju zabudowy, kształtowania układu urbanistycznego oraz standardów urbanistycznych (powierzchnia zabudowy do powierzchni części budowlanej działki, procent powierzchni terenu biologicznie czynnego minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek);

- uwzględnia się ustalenia Gminnego, Powiatowego i Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów u źródła ich powstania;
- w zakresie bezpieczeństwa warunków ruchu drogowego, w projekcie zmiany studium wprowadzono zapisy mające na celu „zapewnienie przestrzennych możliwości budowy i przebudowy dróg gminnych, tak aby można było je dostosować do obowiązujących normatywów – np. wzmocnienie nawierzchni, korekta nienormatywnych łuków, poszerzenie jezdni, wykonanie chodników, organizacja ruchu rowerowego”, poprzez wprowadzenie odpowiednich kategorii dróg;
- według ustaleń studium, „tam gdzie jest to możliwe, powinny być podjęte starania o segregację ruchu poprzez konsekwentne wyznaczanie ścieżek rowerowych, szczególnie przy ciągach o dużym natężeniu ruchu kołowego, bądź realizację ciągów alternatywnych”;
- ogranicza się możliwości wprowadzania nowej zabudowy w terenach zagrożonych ruchami osuwiskowymi:
 - dla terenów istniejącej zabudowy w obszarach czynnych osuwisk M/x utrzymuje się istniejącą zabudowę bez możliwości jej rozbudowy oraz realizacji nowej zabudowy,
 - dla terenów istniejącej zabudowy w terenach osuwiskowych M/g ograniczenie poprzez wprowadzony zapis: „przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących inwestor zobowiązany jest do ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi”);
- na terenie gminy nie przewiduje się inwestycji wykorzystujących technologie stwarzające zagrożenie dla zdrowia ludzkiego; studium jako dokument kierunkowy, wskazuje tereny gdzie możliwa będzie lokalizacja zakładów usługowych i produkcyjnych (tereny U/P), bez konkretnego określenia rodzaju produkcji. Podstawą zaliczenia działalności usługowo-produkcyjnej do kategorii uciążliwych, powinien być wynik procedury oddziaływania na środowisko, dla konkretnie realizowanego na tym terenie przedsięwzięcia;
- w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania z terenów usługowo-produkcyjnych U/P, w projekcie zmiany studium wprowadzono zapisy dotyczące ograniczenia zanieczyszczeń powietrza (służące równocześnie poprawie klimatu akustycznego gminy) pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych – ograniczenie to osiągnęte będzie poprzez:

- "modernizację istniejących zakładów w kierunku minimalizacji ilości emitowanych zanieczyszczeń,
- dopuszczenie lokalizacji nowych emitorów zanieczyszczeń tylko pod warunkiem zachowania wymogów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego określonych w przepisach odrębnych";
- o w zakresie polityki zmniejszania ekspozycji ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza i hałas, polegającej na ograniczeniu wprowadzania terenów zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie głównych tras tranzytowych;
- o w ustaleniach studium, jako minimalny zakres planów wprowadzono obowiązek uwzględnienia regulacji dotyczących ograniczeń dla zabudowy w sąsiedztwie terenów kolejowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- o wprowadzono zalecenia odnośnie działań przeciwpowodziowych na terenie gminy;
- o wprowadzenie zapisów odnośnie kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego:
 - kształtowanie rozwoju poszczególnych miejscowości na zasadzie kontynuacji i uzupełnień oraz porządkowania zabudowy,
 - wprowadzenia w planach miejscowych ustaleń ograniczających rozpraszanie zabudowy poza istniejące układy,
 - wprowadzanie w planach miejscowych ustaleń w stosunku do obiektów dysharmonijnych w formie czy wysokości, nakazujących w razie ich przebudowy, rozbudowy czy remontu poprawę formy, kolorystyki itp.,
 - tworzenie nowych oraz podnoszenie atrakcyjności istniejących przestrzeni publicznych (centra miejscowości, miejsca koncentracji usług) poprzez dbałość o nawierzchnię dróg, chodników i placów, oświetlenie, małą architekturę (ławki, szyldy, przystanki itp.) w szczególności na terenach predysponowanych do zalesień wskazanych w studium
 - stosowanie ogrodzeń z tradycyjnych materiałów, wprowadzanie zieleni wysokiej w terenach zabudowanych.

12.5. Świat zwierzęcy i roślinny

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i wtórne, średnio- i długoterminowe, stałe:
 - Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w wyniku budowy nowych obiektów, ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu;
 - wyznaczenie dodatkowych terenów pod zabudowę co może przyczynić się do zacierania naturalnych szlaków migracyjnych organizmów żywych (oddziaływanie negatywne w niewielkim zakresie);
 - ustalenia studium nie wskazują na konieczność zachowania minimalnej odległości nowopowstającej zabudowy od lasów; sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej;
- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - minimalizacja negatywnych oddziaływań poprzez wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków;
 - zapisy dotyczące utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy:
 - „zachowanie najcenniejszych przyrodniczo i charakteryzujących się największą bioróżnorodnością terenów gminy,
 - ochronę terenów o wysokich wartościach przyrodniczych jako głównych elementów systemu przyrodniczego,
 - kształtowanie trwałej sieci korytarzy ekologicznych łączących główne kompleksy leśne z otoczeniem,
 - zachowanie korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków i rzek z uwzględnieniem połączeń z terenami otwartymi i kompleksami leśnymi.”
 - umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez dbałość o zachowanie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym. W studium wyznaczono nieznaczne ilości nowych terenów pod zainwestowanie w odniesieniu do wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych; W związku z koniecznością zachowania powiązań ekologicznych, w studium „utrzymano lokalne powiązania pomiędzy terenami zielonymi (szczególnie leśnymi) i otwartymi wymagające ochrony przed zainwestowaniem. Powiązania te stanowią ważny element w strukturze przyrodniczej gminy i obszarów przyległych. Ochrona ich przed zainwestowaniem

jest szczególnie istotna ze względu na zapewnienie możliwości migracji zwierzyny pomiędzy poszczególnymi kompleksami leśnymi”;

- o w projekcie studium wyznaczono kategorie terenów, w których dopuszcza się zalesienia - są to tereny gruntów rolnych predysponowane do zalesień (R2), tereny gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) tereny gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE);
- o zachowana została także ciągłość ekologiczna cieków wodnych, poprzez wyznaczenie wzdłuż nich terenów gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) terenów gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE) oraz terenów wód śródlądowych wraz z obudową biologiczną (WS);
- o uwzględnienie ochrony terenów położnych w obszarze Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały” oraz w Parku Krajobrazowym Beskidu Małego (PKBM). Zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących w ramach tych obszarów chronionych;
- o w projekcie studium nie wyznacza się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, które ingerowałyby w drożność przebiegającego przez obszar gminy potencjalnego korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Korytarze Ekologiczne w Małopolsce” (INoS UJ, IOP PAN, Kraków 2005); projekt studium uwzględnia również zachowanie i utrzymanie głównych kierunków lokalnych powiązań przyrodniczych;
- o wprowadzono zakaz lokalizacji tras i wyciągów narciarskich w korytarzach ekologicznych i powiązaniach przyrodniczych wskazanych na rysunku uwarunkowań;
- o ochrona istniejących pomników przyrody ożywionej i nieożywionej oraz innych obiektów lub obszarów obejmowanych ochroną przez gminę w ramach posiadanych kompetencji;
- o wyznaczenie zasięgu lasów ochronnych na rysunku studium;
- o uwzględnienie położenia gminy w zasięgu sieci ekologicznej ECONET-PL o znaczeniu międzynarodowym (40M Beskid Żywiecki) oraz krajowym (30K Beskid Mały, 70K Beskid Mały i Wyspawy);
- o wyznaczenie w studium zapisów odnoszących się do środowiska przyrodniczego niezbędnych do wprowadzenia do przyszłych planów miejscowych:
 - „ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w szczególności terenów zieleni publicznej,
 - wprowadzanie w otoczeniu nowo realizowanej zabudowy zieleni urządzonej,
 - zachowanie obudowy biologicznej cieków,

- zachowanie powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków, zgodnie z ustaleniami Studium,
- wskazanie w planach miejscowych terenów przewidzianych do zalesień”.

12.6. Wody

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:
 - o niekorzystny wpływ nowej zabudowy na warunki gruntowo-wodne;
 - o zwiększone zapotrzebowanie na wodę w terenach nowej zabudowy;
 - o Oddziaływania pozytywne – pośrednie i wtórne, długoterminowe, stałe:
 - według ustaleń studium, ochrona zasobów wodnych polegać będzie na:
 - rozbudowie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków dla objęcia nim głównych terenów osadniczych gminy,
 - wyposażeniu obiektów zlokalizowanych poza terenami osadniczymi w indywidualne (grupowe) urządzenia odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - zachowaniu i rekonstrukcji naturalnego otoczenia cieków wodnych (zadrzewienia wzdłuż koryt, trwałe użytki zielone w sąsiedztwie koryt), przy zachowaniu warunków dla umożliwienia swobodnego spływu wód powodziowych,
 - racjonalnym stosowaniu zabiegów agrotechnicznych w celu zmniejszenia erozji;
 - uwzględnia się działania z zakresu zaopatrzenia w wodę:
 - „utrzymanie w dobrym stanie technicznym ujęć wody w tym wykonywanie przeglądów i remontów,
 - utrzymanie w dobrym stanie technicznym sieci wodociągowych i związanych z systemem urządzeń,
 - zapewnienie możliwości zmiany źródeł i kierunków zasilania poszczególnych sołectw, poprzez budowę zbiorników wodociągowych, mających za zadanie rezerwowanie wody na wypadek remontów lub sytuacji awaryjnych oraz służących jako zbiorniki przeciwpożarowe,
 - optymalizacja wykorzystania istniejących instalacji”;
 - w studium wskazuje się następujące wymagania w zakresie rozwoju systemu oczyszczania i odprowadzania ścieków:
 - „utrzymanie w dobrym stanie technicznym oczyszczalni ścieków, obiektów, urządzeń oraz sieci kanalizacyjnej,
 - systematyczny rozwój sieci uwzględniający jak największe ilości ścieków socjalno-bytowych,

- zapewnienie szczelności systemu; ograniczenie do minimum dopływu wód infiltracyjnych,
- na terenach nieskanalizowanych uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez wyeliminowanie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych”;
- o w studium wprowadzono zalecenia odnośnie działań przeciwpowodziowych na terenie gminy.

12.7. Powietrze

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, chwilowe:
 - o emisja zanieczyszczeń z zakładów usługowych, usługowo-produkcyjnych;
 - o emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw podczas procesu ogrzewania budynków;
 - o emisja zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych;
- Oddziaływania pozytywne – wtórne, długoterminowe, stałe:
 - o redukcja zanieczyszczeń powietrza powstających w wyniku ogrzewania budynków zminimalizowana poprzez zapisy zalecające budowę systemu zaopatrzenia w gaz do celów grzewczych oraz promocje energooszczędnych form budownictwa;
 - o ograniczanie zanieczyszczeń powietrza pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych osiągnane będzie poprzez modernizację istniejących zakładów w kierunku minimalizacji ilości emitowanych zanieczyszczeń, natomiast dopuszczenie lokalizacji nowych emitorów zanieczyszczeń nastąpi tylko pod warunkiem zachowania wymogów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego określonych w przepisach odrębnych.
 - o w projekcie studium dopuszcza się „prowadzenie prac związanych z poszukiwaniem i eksploatacją złóż węglowodorów (w tym wykonywanie odwiertów) mających na celu rozpoznanie, zagospodarowanie i eksploatację złóż. Dopuszcza się budowę instalacji wydobywczych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Szczegółowe umiejscowienie lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z wydobywaniem, eksploatacją i przetwarzaniem złóż węglowodorów nastąpi na etapie planów miejscowych”.

12.8. Ukształtowanie powierzchni ziemi

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i wtórne, krótkoterminowe, stałe:
 - zmiany ukształtowania powierzchni terenu w wyniku budowy nowych obiektów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych – oddziaływania te ograniczone są do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu;
 - zmiany ukształtowania powierzchni terenu w terenach występowania koluwiów jęzorów osuwiskowych oraz obszarach objętych spęływaniem - oddziaływania wynikające w głównej mierze z obowiązujących planów miejscowych, w projekcie studium wyznaczono jedynie niewielkie uzupełnienia terenów istniejącej zabudowy w terenach osuwiskowych (M/g) w miejscowościach Stryszawa, Lachowice, Targoszów i Hucisko, obejmujące głównie już istniejącą zabudowę i jej otoczenie;
 - zmiany ukształtowania powierzchni terenu w wyniku budowy i modernizacji dróg, oddziaływania ograniczone do terenów pasa drogowego i bezpośredniego otoczenia;
- Oddziaływania pozytywne – pośrednie, długoterminowe, stałe:
 - negatywne oddziaływania w terenach istniejącej zabudowy w terenach osuwiskowych (M/g) ograniczone poprzez wprowadzony zapis: „przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących inwestor zobowiązany jest do ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi”;
 - tereny istniejącej zabudowy w obszarach czynnych osuwisk (M/x) obejmują istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej położone w terenach czynnych osuwisk (wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych). Dla terenów M/x utrzymuje się istniejącą zabudowę bez możliwości jej rozbudowy;
 - w celu ochrony przed ruchami osuwiskowymi w projekcie studium wyznaczono kategorie terenów w których dopuszcza się zalesienia - są to tereny gruntów rolnych predysponowane do zalesień (R2), tereny gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) tereny gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE);
 - wprowadzenie w studium zapisów dotyczących działań jakie gmina powinna podjąć w zakresie przeciwdziałania powstawaniu osuwisk:
 - ograniczenie wyznaczania nowych terenów budowlanych na obszarach zagrożonych wystąpieniem osuwisk,
 - zakaz wyznaczania nowych terenów budowlanych w terenach czynnych osuwisk,

- zalesianie lub zadrzewianie terenów zagrożonych wystąpieniem osuwisk,
- stosowanie odpowiednich zabezpieczeń w przypadku konieczności prowadzenia dróg oraz sieci infrastruktury technicznej.

12.9. Krajobraz

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - o możliwa degradacja cennych walorów krajobrazowych i przyrodniczych jako konsekwencja wprowadzenia zabudowy w wyższych partiach stoków;
 - o ustalenia studium nie wskazują na konieczność zachowania minimalnej odległości nowopowstającej zabudowy od lasów; sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej;
 - o przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego, budowę linii 110 kV relacji Jeleśnia – Sucha Beskidzka;
 - o część terenów budowlanych obejmujących m.in. istniejącą zabudowę, wyznaczonych zostało w miejscach o szczególnej ekspozycji widokowej (punkty i ciągi widokowe);
- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - o stosunkowo niewielkie projektowane nowe obszary do zainwestowania (niecałe 2% powierzchni gminy) zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących dróg i terenów budowlanych;
 - o projekt studium uwzględnia przepisy dotyczące Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (PKBM) (powołany rozporządzeniem nr 9/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Małego, zmienionym Rozporządzeniem nr 23/98 Wojewody Bielskiego z dnia 17.12.1998 r.);
 - o porządkowanie ładu przestrzennego następuje poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących funkcji, rodzaju zabudowy, kształtowania układu urbanistycznego oraz standardów urbanistycznych (powierzchnia zabudowy do powierzchni części budowlanej działki, procent powierzchni terenu biologicznie czynnego, minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek);
 - o w studium zaproponowano wprowadzenie regulacji dotyczących kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego:
 - kształtowanie rozwoju poszczególnych miejscowości na zasadzie kontynuacji i uzupełnień oraz porządkowania zabudowy,

- wprowadzenia w planach miejscowych ustaleń ograniczających rozpraszanie zabudowy poza istniejące układy,
 - wprowadzanie w planach miejscowych ustaleń w stosunku do obiektów dysharmonijnych w formie czy wysokości, nakazujących w razie ich przebudowy, rozbudowy czy remontu poprawę formy, kolorystyki itp.,
 - tworzenie nowych oraz podnoszenie atrakcyjności istniejących przestrzeni publicznych (centra miejscowości, miejsca koncentracji usług) poprzez dbałość o nawierzchnię dróg, chodników i placów, oświetlenie, małą architekturę (ławki, szyldy, przystanki itp.) w szczególności na terenach predysponowanych do zalesień wskazanych w studium
 - stosowanie ogrodzeń z tradycyjnych materiałów, wprowadzanie zieleni wysokiej w terenach zabudowanych.
- o Studium przewiduje utrzymanie terenów gruntów rolnych, rolnych do zalesienia i o szczególnym znaczeniu ekologicznym oraz tereny lasów, ich ochronę przed wprowadzaniem zabudowy kubaturowej;
 - o Projekt wprowadza zapisy dotyczące zachowania zasobów dziedzictwa w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej obejmujących:
 - obiekty wpisane do rejestru zabytków wraz z otoczeniem,
 - obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków;
 - o Ustalenia studium zawierają regulacje dotyczące zachowania dalekich powiązań widokowych poprzez wyznaczenie ciągów widokowych w Krzeszowie, Targoszowie, Kurowie, Pewelce, Hucisku i Stryszawie. Część z zaproponowanych ciągów widokowych w Hucisku, Pewelce, Kurowie i Krzeszowie znajduje się w terenach budowlanych wyznaczonych w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego. Jedynie w Pewelce i Krzeszowie wskazane ciągi widokowe będą biegły wzdłuż dróg, w których we fragmentach wprowadza się nowe obszary budowlane. Ukształtowanie terenu sprawia jednak, że ich zainwestowanie nie wpłynie na negatywny odbiór walorów widokowych;
 - o W ustaleniach studium wskazano najistotniejsze punkty i ciągi widokowe:
 - Targoszków- Leskowiec 922m. Krzeszów- Żurawnica 724m, południowo-wschodni stok Żurawnicy, Koźle Małe 541m;
 - Kurów: Jerzowski Dział 560m, Szwabski Dział 581m;
 - Hucisko: Gachowizna 758m;
 - Lachowice: Zagrodzki Groń 668m;

- Stryszawa: przysiółek Wsiórz, Jałowiec 1111m, przełęcz Opaczne 879m, Kiczora 905m, Surzynówka 816m;
- o Ustalenia studium uwzględniają rozwój energetyki proponując ograniczanie niekorzystnego wpływu napowietrznych linii elektroenergetycznych na walory krajobrazu. „W tym celu gmina powinna podjąć działania mające na celu:
 - sukcesywną wymianę, w ramach podejmowanej modernizacji, istniejących linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia na linie kablowe na terenach centrów poszczególnych miejscowości,
 - określenia w planach miejscowych terenów, na których wskazana byłaby realizacja linii energetycznych w wersji kablowej.
 - sukcesywną rozbudowę sieci wraz z rozbudową terenów przewidywanych do zainwestowania”.
- o zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, na terenie gminy przewiduje się realizację linii 110 kV relacji Jeleśnia – Sucha Beskidzka. Wskazany na rysunku przebieg linii 110 kV ma charakter orientacyjny i może być zmieniony na etapie sporządzania planu miejscowego. W przypadku przejścia projektowanej linii 110 kV przez tereny zainwestowane oraz przewidywane do zainwestowania, tam gdzie jest to możliwe, linia 110 kV wykonana powinna zostać w wersji kablowej;
- o Projekt studium przewiduje rozwój sieci telekomunikacyjnej poprzez rozbudowę urządzeń telekomunikacji komórkowej zgodnie z zasadami ochrony i kształtowania krajobrazu. Wskazano tereny terenów o najwyższych walorach krajobrazowych i zapewniono ich ochronę poprzez wykluczenie w planach miejscowych możliwości lokalizacji w tych terenach wież i masztów (zakaz nie dotyczy wież lokalizowanych okresowo w związku z poszukiwaniem surowców naturalnych);
- o Jako minimalny zakres merytoryczny planów miejscowych uznano również, „zapewnienie ochrony ekspozycji z wyznaczonych w Studium punktów i ciągów widokowych poprzez wprowadzenie w planach miejscowych regulacji dotyczących usytuowania i ograniczenia gabarytów (w szczególności wysokości zabudowy) nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy w ich sąsiedztwie”.

12.10. Klimat

- Oddziaływania negatywne – pośrednie i wtórne, długoterminowe, stałe:
 - wzrost emisji ciepła do atmosfery skutkujący niewielką zmianą klimatu lokalnego, zwłaszcza w okresie zimowym, zmiana wartości albedo;
- Oddziaływania pozytywne – wtórne, długoterminowe, stałe:
 - wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnej minimalizuje skutki negatywnego oddziaływania na środowisko;
 - wprowadzenie zasad w zakresie obsługi komunikacyjnej, zaopatrzenia w gaz, lokalizacji oraz budowy obiektów i sieci gazowej oraz zaopatrzenia w ciepło;
 - negatywne oddziaływania zminimalizowane poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących zabudowy w zakresie standardów urbanistycznych (powierzchnia zabudowy do powierzchni części budowlanej działki, procent powierzchni terenu biologicznie czynnego, minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek);
 - utrzymanie terenów gruntów rolnych bez możliwości zalesienia tworzących strefy lepszego przewietrzania.

12.11. Zasoby naturalne

- Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:
 - niekorzystny wpływ nowej zabudowy na warunki gruntowo-wodne;
 - zwiększone zapotrzebowanie na wodę w terenach nowej zabudowy;
 - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w wyniku budowy nowych obiektów, ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu;
 - wyznaczenie dodatkowych terenów pod zabudowę co może przyczynić się do zacierania naturalnych szlaków migracyjnych organizmów żywych (oddziaływanie negatywne w niewielkim zakresie);
 - ustalenia studium nie wskazują na konieczność zachowania minimalnej odległości nowopowstającej zabudowy od lasów; sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej;

- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:
 - wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zasobów wodnych;
 - uwzględnienie działań z zakresu zaopatrzenia w wodę;
 - wskazanie wymagań w zakresie rozwoju systemu oczyszczania i odprowadzania ścieków;
 - wprowadzenie zaleceń odnośnie działań przeciwpowodziowych na terenie gminy;
 - minimalizacja negatywnych oddziaływań poprzez wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków;
 - wprowadzenie zapisów dotyczących utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy;
 - umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez dbałość o zachowanie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym;
 - w projekcie studium wyznaczono kategorie terenów, w których dopuszcza się zalesienia - są to tereny gruntów rolnych predysponowane do zalesień (R2), tereny gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) tereny gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE);
 - zachowana została także ciągłość ekologiczna cieków wodnych, poprzez wyznaczenie wzdłuż nich terenów gruntów rolnych do zalesienia (R/ZL) terenów gruntów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym (ZE) oraz terenów wód śródlądowych wraz z obudową biologiczną (WS);
 - uwzględnienie ochrony terenów położnych w obszarze Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały” oraz w Parku Krajobrazowym Beskidu Małego (PKBM). Zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących w ramach tych obszarów chronionych;
 - ochrona istniejących pomników przyrody ożywionej i nieożywionej oraz innych obiektów lub obszarów obejmowanych ochroną przez gminę w ramach posiadanych kompetencji;
 - wyznaczenie zasięgu lasów ochronnych na rysunku studium;
 - wyznaczenie w studium zapisów odnoszących się do środowiska przyrodniczego niezbędnych do wprowadzenia do przyszłych planów miejscowych;
 - uwzględnienie w studium występowania złóż piaskowców krośnieńskich „Kurów” i „Sikorowiec” oraz złoża gazu ziemnego „Lachowice-Stryszawa”.

12.12. Zabytki

- Oddziaływania negatywne – pośrednie, krótkoterminowe, chwilowe:
 - wzrost poziomu wibracji oraz zanieczyszczeń powietrza spowodowanych ruchem samochodowym;
- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania zasobów dziedzictwa w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej obejmujących:
 - obiekty wpisane do rejestru zabytków wraz z otoczeniem,
 - obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków;
 - wprowadzenie w studium działań w zakresie ochrony dóbr kultury w stosunku do obiektów i zespołów zabytkowych:
 - „zachowania i konserwacji obiektów i zespołów zabytkowych (zarówno jako obiektów jak i wyposażenia wewnątrz),
 - zachowania zieleni otaczającej zabytki, zwłaszcza cennego starodrzewu,
 - właściwego doboru funkcji obiektów zabytkowych,
 - zapewnienia ekspozycji obiektów zabytkowych m.in. poprzez wprowadzenie w planach miejscowych zakazu tworzenia konkurencyjnych, zwłaszcza negatywnych dominant w otoczeniu tych obiektów,
 - regulacji w planach miejscowych zasad umieszczania reklam na obiektach zabytkowych oraz w obrębie nieruchomości, na której są zlokalizowane”;
 - wprowadzenie w studium działań w zakresie ochrony dóbr kultury w stosunku do stanowisk archeologicznych:
 - „ochrony stanowisk archeologicznych i wszelkich materiałów archeologicznych,
 - prowadzenia ewentualnych robót ziemnych na terenie stanowisk archeologicznych przy zapewnieniu nadzoru archeologicznego”;
 - wprowadzenie w studium działań w zakresie ochrony dóbr kultury w stosunku do kapliczek, figur, przydrożnych krzyży:
 - „zachowania i konserwacji zabytkowych obiektów,
 - właściwej ekspozycji obiektów,
 - ochrony towarzyszącej im zieleni, zwłaszcza starodrzewu”.

12.13. Dobra materialne (budynki, infrastruktura techniczna, sieć drogowa)

- Oddziaływania negatywne – pośrednie, krótkoterminowe, chwilowe:
 - niekorzystne oddziaływanie na stan dróg i budynków, powodowanych przez wzrost poziomu wibracji spowodowanych ruchem samochodowym;
- Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:
 - wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania zasobów dziedzictwa w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej obejmujących:
 - obiekty wpisane do rejestru zabytków wraz z otoczeniem,
 - obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków;
 - porządkowanie ładu przestrzennego następuje poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących funkcji, rodzaju zabudowy, kształtowania układu urbanistycznego oraz standardów urbanistycznych (powierzchnia zabudowy do powierzchni części budowlanej działki, procent powierzchni terenu biologicznie czynnego, minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek);
 - wprowadzenie zapisów dotyczących rozwoju systemu komunikacji oraz zasady kierunków rozwoju infrastruktury technicznej.

Z dokonanej w prognozie analizy i oceny wpływu realizacji ustaleń projektu studium na obszar Natura 2000 oraz poszczególne elementy środowiska wynika, że realizacja ta może powodować powstawanie pewnych negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego, opisanych powyżej. Realizacja ustaleń studium nie powinna jednak spowodować powstawania znaczących oddziaływań, mających zasadniczo negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego i obszarów Natura 2000. Warunkiem minimalizacji opisanych negatywnych oddziaływań będzie przestrzeganie zasad ochrony uwzględnionych w projekcie studium. Można stwierdzić, że planowane zagospodarowanie uwzględnia istniejące cenne walory i zasoby środowiska przyrodniczego na terenie gminy oraz ich ochronę.

13. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie zmiany studium zawarte są rozwiązania eliminujące i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko.

1. W zakresie ochrony środowiska i przyrody m.in.:

- uwzględnienie zapisów dotyczących występujących na terenie gminy form ochrony przyrody (specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”, Parku Krajobrazowego Beskidu Małego, pomników przyrody);
- wprowadzenie zapisów dotyczących bioróżnorodności terenów gminy;
- uwzględnienie występowania lasów ochronnych, EKONET-u;
- niewprowadzanie nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania w obrębie potencjalnego korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Korytarze Ekologiczne w Małopolsce” (INoS UJ, IOP PAN, Kraków 2005);
- zachowanie terenów stanowiących lokalne powiązania pomiędzy kompleksami terenów zielonych i otwartych;
- wprowadzenie zapisów dotyczących kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego.

2. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, dóbr kultury współczesnej:

- wyznaczenie działań w stosunku do obiektów i zespołów zabytkowych;
- wyznaczenie działań w stosunku do stanowisk archeologicznych;
- wyznaczenie działań w stosunku do kapliczek, figur, przydrożnych krzyży.

3. W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:

- wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zasobów wodnych;
- wprowadzenie zapisów dotyczących kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, dotyczącej zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami;
- uwzględnienie stref ochrony sanitarnej ujęć wody;
- wprowadzenie zapisów dotyczących zagrożenia powodziowego;
- utrzymanie istniejących cieków wraz z obudową biologiczną.

4. W zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi:

- wprowadzenie zapisów dotyczących zagrożenia ruchami osuwiskowymi;
- wprowadzenie zapisów dotyczących kierunków kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- wyznaczenie kategorii terenów w których dopuszcza się zalesienia - R2, R/ZL i ZE;

5. W zakresie ochrony powietrza i klimatu akustycznego:

- wprowadzenie zapisów dotyczących dążenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza powstających w wyniku ogrzewania budynków;
- wprowadzenie zapisów dotyczących ograniczania zanieczyszczeń powietrza pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych;
- wprowadzenie zapisów dotyczących polityki zmniejszania ekspozycji ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza i hałas;
- wprowadzenie zapisów dotyczących kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, dotyczącej zaopatrzenia w gaz i ciepło.

14. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

W ramach prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryszawa należy rozpatrzyć różnice w skutkach dla środowiska, które powstaną w wyniku realizacji następujących wariantów:

- **wariant zerowy (0)** – polegający na odstąpieniu od realizacji projektu zmiany studium,
- **wariant projektu studium (I)** – polegający na realizacji założeń ustalonych w projekcie zmiany studium, które są przyjęte w wyniku kompromisu pomiędzy oczekiwaniami mieszkańców, a koniecznością ochrony środowiska przyrodniczego,
- **wariant prośrodowiskowy (II)** – polegający na realizacji rozwiązań prośrodowiskowych.

Porównanie skutków realizacji w/w wariantów dla środowiska zawiera poniższa tabela:

Tab.7. Porównanie skutków realizacji poszczególnych wariantów dla środowiska przyrodniczego

Element środowiska	Wariant 0: brak realizacji ustaleń projektu zmiany studium	Wariant I: realizacja ustaleń projektu zmiany studium	Wariant II: realizacja rozwiązań prośrodowiskowych
Natura 2000	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	- uwzględnienie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Beskid Mały” - utrzymanie drożności przebiegającego przez obszar Natura 2000 w Kukowie, potencjalnego korytarza ekologicznego (wg INoS UJ, IOP PAN, Kraków 2005) - zachowanie integralności obszaru Natura 2000 oraz głównych jego powiązań z cennym przyrodniczo otoczeniem, wykraczającym poza obszar gminy; - wprowadzenie zapisów dotyczących ograniczenia zanieczyszczeń powietrza (służące równocześnie poprawie klimatu akustycznego gminy) pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych	- zgodnie z projektem zmiany studium

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa**

<p>Różnorodność biologiczna</p>	<p>- zgodnie z zapisami obowiązujących planów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków - zapisy dotyczące utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy - umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez dbałość o zachowanie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym - wyznaczenie kategorii terenów, w których dopuszcza się zalesienia - zachowanie ciągłości ekologicznej cieków wodnych - zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących w ramach obszarów chronionych - ochrona istniejących pomników przyrody ożywionej i nieożywionej - wyznaczenie zasięgu lasów ochronnych - wyznaczenie zapisów odnoszących się do środowiska przyrodniczego niezbędnych do wprowadzenia do przyszłych planów miejscowych 	<p>- sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej</p>
<p>Ludzie</p>	<p>- zgodnie z zapisami obowiązujących planów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uwzględnienie działań z zakresu zaopatrzenia w wodę - wskazanie wymagań w zakresie rozwoju systemu oczyszczania i odprowadzania ścieków - wprowadza się zapisy dotyczące poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, - uwzględnia się ustalenia Gminnego, Powiatowego i Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami - wprowadzenie ustaleń w zakresie rozwoju systemu komunikacji - wprowadzenie ograniczeń możliwości wprowadzania nowej zabudowy w terenach zagrożonych ruchami osuwiskowymi - wprowadzenie zapisów dotyczących ograniczenia zanieczyszczeń powietrza (służące równocześnie poprawie klimatu akustycznego gminy) pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych - w zakresie polityki zmniejszania ekspozycji ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza i hałas, polegającej na ograniczeniu wprowadzania terenów zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie głównych tras tranzytowych; - wprowadzenie zalecenia odnośnie działań przeciwpowodziowych na terenie gminy - wprowadzenie zapisów odnośnie kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego 	<p>- zgodnie z projektem zmiany studium</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa**

Świat zwierzęcy i roślinny	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków - zapisy dotyczące utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy - umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez dbałość o zachowanie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym - wyznaczenie kategorii terenów, w których dopuszcza się zalesienia - zachowanie ciągłości ekologiczna cieków wodnych - zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących w ramach obszarów chronionych - ochrona istniejących pomników przyrody ożywionej i nieożywionej - wyznaczenie zasięgu lasów ochronnych - wyznaczenie zapisów odnoszących się do środowiska przyrodniczego niezbędnych do wprowadzenia do przyszłych planów miejscowych 	- sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej
Wody	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zasobów wodnych - uwzględnienie działań z zakresu zaopatrzenia w wodę - wskazanie wymagań w zakresie rozwoju systemu oczyszczania i odprowadzania ścieków - wprowadzenie zaleceń odnośnie działań przeciwpowodziowych na terenie gminy 	- zgodnie z projektem zmiany studium
Powietrze	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zapisów dotyczących redukcji zanieczyszczeń powietrza powstających w wyniku ogrzewania budynków zminimalizowana poprzez zapisy zalecające budowę systemu zaopatrzenia w gaz do celów grzewczych oraz promocje energooszczędnych form budownictwa - wprowadzenie zapisów dotyczących ograniczania zanieczyszczeń powietrza pochodzących z zakładów usługowych i produkcyjnych 	- zgodnie z projektem zmiany studium
Ukształtowanie powierzchni ziemi	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie ograniczeń możliwości wprowadzania nowej zabudowy w terenach zagrożonych ruchami osuwiskowymi - wyznaczenie kategorii terenów w których dopuszcza się zalesienia - wprowadzenie zapisów dotyczących działań jakie gmina powinna podjąć w zakresie przeciwdziałania powstawaniu osuwisk 	- zgodnie z projektem zmiany studium

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa**

Krajobraz	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - uwzględnienie przepisy dotyczące Parku Krajobrazowego Beskidu Małego - porządkowanie ładu przestrzennego następuje poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących funkcji, rodzaju zabudowy, kształtowania układu urbanistycznego oraz standardów urbanistycznych - wprowadzenie regulacji dotyczących kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego - utrzymanie terenów gruntów rolnych, rolnych do zalesienia i o szczególnym znaczeniu ekologicznym oraz tereny lasów, ich ochronę przed wprowadzaniem zabudowy kubaturowej; - wprowadzenie zapisów zapisy dotyczące zachowania zasobów dziedzictwa w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej - wyznaczenie ciągów i punktów widokowych - wprowadzenie zapisów dotyczących rozwoju energetyki - wprowadzenie zapisu, iż w przypadku przejścia projektowanej linii 110 kV przez tereny zainwestowane oraz przewidywane do zainwestowania, tam gdzie jest to możliwe, linia ta wykonana powinna zostać w wersji kablowej - wprowadzenie zapisu dotyczącego rozbudowy urządzeń telekomunikacji komórkowej zgodnie z zasadami ochrony i kształtowania krajobrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej - uszczegółowienie zasad kształtowania architektury obiektów towarzyszących wyciągom narciarskim
Klimat	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie wymogu pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnej - wprowadzenie zasad w zakresie obsługi komunikacyjnej, zaopatrzenia w gaz, lokalizacji oraz budowy obiektów i sieci gazowej oraz zaopatrzenia w ciepło - wprowadzenie ustaleń dotyczących zabudowy w zakresie standardów urbanistycznych - utrzymanie terenów gruntów rolnych bez możliwości zalesienia tworzących strefy lepszego przewietrzania. 	- zgodnie z projektem zmiany studium

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do projektu
Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stryszawa**

Zasoby naturalne	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zasobów wodnych - uwzględnienie działań z zakresu zaopatrzenia w wodę - wskazanie wymagań w zakresie rozwoju systemu oczyszczania i odprowadzania ścieków - wprowadzenie zaleceń odnośnie działań przeciwpowodziowych na terenie gminy - wymóg pozostawienia powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz odległości nowej zabudowy od cieków - zapisy dotyczące utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy - umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez dbałość o zachowanie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym - wyznaczenie kategorii terenów, w których dopuszcza się zalesienia - zachowanie ciągłości ekologicznej cieków wodnych - zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących w ramach obszarów chronionych - ochrona istniejących pomników przyrody ożywionej i nieożywionej - wyznaczenie zasięgu lasów ochronnych - wyznaczenie zapisów odnoszących się do środowiska przyrodniczego niezbędnych do wprowadzenia do przyszłych planów miejscowych - uwzględnienie w studium występowania złóż piaskowców oraz złoża gazu ziemnego 	- sugeruje się, za niezbędne do wprowadzenia do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej
Zabytki	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania zasobów dziedzictwa w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej - wprowadzenie w studium działań w zakresie ochrony dóbr kultury w stosunku do obiektów i zespołów zabytkowych, stanowisk archeologicznych oraz kapliczek, figur, przydrożnych krzyży 	- zgodnie z projektem zmiany studium
Doba materialne	- zgodnie z zapisami obowiązujących planów	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania zasobów dziedzictwa w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej - wprowadzenie ustaleń dotyczących funkcji, rodzaju zabudowy, kształtowania układu urbanistycznego oraz standardów urbanistycznych - wprowadzenie zapisów dotyczących rozwoju systemu komunikacji oraz zasady kierunków rozwoju infrastruktury technicznej 	- zgodnie z projektem zmiany studium

Na podstawie powyższego porównania można stwierdzić, że wprowadzone do projektu zmiany studium zapisy mają na celu eliminować i ograniczać negatywne oddziaływanie na

środowisko, spowodowane zagrożeniami ze strony nieuchronnej ekspansji terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Zapisy te są zasadniczo zgodne z prośrodowiskowym wariantem rozwoju obszaru gminy W projekcie studium uwzględniono m.in. występowanie na analizowanym terenie, obszaru Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały” co jest istotne, ze względu na fakt, iż w obowiązującym studium brak odniesienia do tego obszaru. Niezależnie od zapisów zawartych w projekcie zmiany studium, na etapie opracowywania planów miejscowych, wskazanym byłoby dalsze uszczegółowienie zapisów dotyczących ograniczania ingerencji w poszczególne elementy środowiska przyrodniczego podczas realizacji nowej zabudowy. W ramach rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć i przeanalizować możliwość wskazania jako niezbędne do wprowadzenia do planów miejscowych:

- wskazania jako niezbędne do wprowadzenia do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej – odpowiedni zapis wprowadzono do projektu studium po zaleceniach komisji urbanistycznej i uzgodnieniach z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (Przyjęto że odległość ta powinna wynosić 30m. Odległość ta zostanie uszczegółowiona na etapie planów miejscowych z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań),
- uszczegółowienie zasad kształtowania architektury obiektów towarzyszących wyciągom narciarskim.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano dla potrzeb projektu Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stryczawy.

Prognoza została sporządzona zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W ramach przedmiotowego opracowania przedstawiono ogólną charakterystykę ustaleń zawartych w analizowanym projekcie. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stryczawa został sporządzony w celu dostosowania studium do istniejącej sytuacji formalno-prawnej. Należy wspomnieć, iż wyznaczone w obowiązującym studium ustalenia dotyczące funkcji obszarów są nieprecyzyjne. Wynika to z faktu, iż poprzednia ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. nie wymagała definiowania szczegółowych ustaleń określających dopuszczalny sposób przeznaczenia oraz zagospodarowania terenu. Kluczowym jest również fakt, iż w obowiązujących planach miejscowych nie wyznaczono dużych obszarów usługowych i usługowo-produkcyjnych, które stwarzają możliwość rozwoju, tym samym szanse działalności gospodarczej. Zmiana studium ma umożliwić, w przypadku późniejszych zmian obowiązujących planów miejscowych, wprowadzenie działalności usługowej i produkcyjnej w większym zakresie niż obecnie. W projekcie zmiany studium zostały wprowadzone ustalenia wynikające z przepisów odrębnych. Do najważniejszych z nich należą granice Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”. Uwzględniono również występowanie stref ochrony pośredniej od ujęć wód, w tym strefy pośredniej ochrony sanitarnej od ujęcia na Stryczawce. W studium uwzględnione zostały obszary występowania koluwiów jęzorów osuwiskowych (nieczynnych, odmładzanych i aktywnych) oraz obszary objęte spełzywaniem.

Zaprezentowano powiązania projektu zmiany studium z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz opracowaniem ekofizjograficznym.

Dokonano oceny stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze oraz wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na to środowisko. Stwierdzono, że realizacja ustaleń studium nie powinna spowodować powstawania

znaczących oddziaływań, mających zasadniczo negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego. Ponadto w projekcie zmiany studium zawarte są rozwiązania eliminujące i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko w zakresie ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb i powierzchni ziemi oraz powietrza.

Podsumowując, projekt zmiany studium spełnia wymagania ochrony środowiska zmierzające do zachowania najważniejszych walorów przyrodniczych i kulturowych omawianego obszaru.

Z dokonanej w prognozie analizy i oceny wpływu realizacji ustaleń projektu studium na obszar Natura 2000 oraz poszczególne elementy środowiska wynika, że realizacja ta może powodować powstawanie pewnych negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego, opisanych powyżej. Realizacja ustaleń studium nie powinna jednak spowodować powstawania znaczących oddziaływań, mających zasadniczo negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego i obszarów Natura 2000. Warunkiem minimalizacji opisanych negatywnych oddziaływań będzie przestrzeganie zasad ochrony uwzględnionych w projekcie studium. Można stwierdzić, że planowane zagospodarowanie uwzględnia istniejące cenne walory i zasoby środowiska przyrodniczego na terenie gminy oraz ich ochronę.

Wprowadzone do projektu zmiany studium zapisy mają na celu eliminować i ograniczać negatywne oddziaływanie na środowisko, spowodowane zagrożeniami ze strony nieuchronnej ekspansji terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Zapisy te są zasadniczo zgodne z prośrodowiskowym wariantem rozwoju obszaru gminy W projekcie studium uwzględniono m.in. występowanie na analizowanym terenie, obszaru Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały” co jest istotne, ze względu na fakt, iż w obowiązującym studium brak odniesienia do tego obszaru. Niezależnie od zapisów zawartych w projekcie zmiany studium, na etapie opracowywania planów miejscowych, wskazanym byłoby dalsze uszczegółowienie zapisów dotyczących ograniczania ingerencji w poszczególne elementy środowiska przyrodniczego podczas realizacji nowej zabudowy. W ramach rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć i przeanalizować możliwość wskazania jako niezbędne do wprowadzenia do planów miejscowych:

- wskazania jako niezbędne do wprowadzenia do planów miejscowych ustaleń dotyczących określenia odległości od lasów, w której obowiązywać powinien zakaz zabudowy kubaturowej – odpowiedni zapis wprowadzono do projektu studium po zaleceniach komisji urbanistycznej i uzgodnieniach z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska,
- uszczegółowienie zasad kształtowania architektury obiektów towarzyszących wyciągom narciarskim.